

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 13.5.2026
COM(2026) 232 final

2026/0115 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

mis käsitleb rongipiletite müüki

{SEC(2026) 300 final} - {SWD(2026) 300 final} - {SWD(2026) 301 final}

(EMPs kohaldatav tekst)

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Komisjoni teatises „Euroopa roheline kokkulepe“¹ ja Euroopa kliimamääruses² ning nende hilisemates muudatustes³ on sätestatud i) kliimaneutraalsuse eesmärk, mille EL peab saavutama 2050. aastaks, ja ii) selge eesmärk vähendada kasvuhoonegaaside netoheidet 2030. aastaks vähemalt 55 % ja 2040. aastaks 90 % võrreldes 1990. aasta tasemega. Teatises kutsutakse ka üles vähendama transpordist tulenevat kasvuhoonegaaside heidet 2050. aastaks 90 % võrreldes 1990. aasta tasemega, püüdes samal ajal saavutada nullsaaste eesmärki⁴. Lisaks kutsutakse selles üles vähendama i) õhusaasteainete heite mõju tervisele 2030. aastaks rohkem kui 55 % võrreldes 1990. aasta tasemega ning ii) transpordimürast pidevalt häiritud inimeste osakaalu 2030. aastaks 30 % võrreldes 1990. aasta tasemega. Transport tekitab ligikaudu 25 % ELi kasvuhoonegaaside koguheidest ning see heide on viimastel aastatel suurenenud. Kuna raudteetransport on suures osas elektrifitseeritud ja energiatõhus transpordiliik, peaks raudteeveoteenuste laialdasem kasutuselevõtt aitama vähendada transpordisektori kasvuhoonegaaside heidet ja energiatarbimist.

2020. aastal hõlmas raudteetransport 5,1 % ELi liikmesriikide vahelisest reisijateveost ja 11,5 % ELi liikmesriikide vahelisest kaubaveost, kuid üksnes 0,4 % ELi transpordist tulenevast kasvuhoonegaaside heitest⁵. Raudteetransport on väga energiatõhus – see moodustab vaid 0,6 % kõigi transpordiliikide energiatarbimisest⁶ ELis – ja enamik raudteeliiklusest toimub elektrifitseeritud liinidel. ELi poliitikaga on raudteetransporti järjepidevalt edendatud, tuginedes mitte üksnes energia ja heitega seotud eelistele, vaid ka raudteetranspordi selgele sotsiaal-majanduslikule kasule, kõrgele ohutustasemele ja suutlikkusele edendada territoriaalset ühtekuuluvust.

Tõhus piletimüügisüsteem on raudtee-reisijateveo turu toimimiseks hädavajalik. ELi rongipiletituru ebaoptimaalset toimimist on muu hulgas esile toodud järgmistes dokumentides: i) komisjoni 2021. aasta teatis „Pikamaa- ja piiriülese raudtee-reisijateveo

¹ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele, „Euroopa roheline kokkulepe“, COM(2019) 640 final, https://commission.europa.eu/publications/communication-european-green-deal_et.

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1119, millega kehtestatakse kliimaneutraalsuse saavutamise raamistik ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 401/2009 ja (EL) 2018/1999 (Euroopa kliimamäärus) (ELT L 243, 9.7.2021, lk 1).

³ Euroopa Liidu Nõukogu, 2040. aasta kliimaeesmärk: nõukogu andis lõpliku rohelise tule, pressiteade, 5. märts 2026, <https://www.consilium.europa.eu/et/press/press-releases/2026/03/05/2040-climate-target-council-gives-final-green-light/>.

⁴ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Heas seisundis planeet kõigi jaoks. ELi tegevuskava „Õhu, vee ja pinnase nullsaaste suunas““, (COM(2021) 400 final), <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX%3A52021DC0400&qid=1623311742827>.

⁵ Euroopa Parlamendi uuringuteenistus, Briefing – Improving Use of Rail Infrastructure Capacity, PE 754.599,

https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2023/754599/EPRS_BRI%282023%29754599_EN.pdf.

⁶ Komisjoni aruanne Euroopa Parlamendile ja nõukogule, Üheksas aruanne raudteeturu arengu seire kohta vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2012/34/EL artikli 15 lõikele 4, COM(2025) 439 final, https://transport.ec.europa.eu/document/download/49ed336c-86ea-461c-b20c-1397fab497f5_en?filename=COM_2025_439_F1_REPORT_FROM_COMMISSION_EN_V2_P1_4191768.PDF.

edendamise tegevuskava“,⁷ ii) poliitilised suunised Euroopa Komisjonile aastateks 2024–2029⁸ ning iii) komisjoni 2025. aasta teatis „Euroopa ühendamine kiirraudtee kaudu“⁹.

Pärast nelja seadusandliku raudteepaketi vastuvõtmist on ühtne Euroopa raudteepiirkond konkurentsile avatud, mille tulemuseks on parema, mitmekesisema ja taskukohasema teenuse pakkumine reisijatele. 2024. aastal kasvas ELi raudteedel reisijate läbitud kilomeetrite arv 5,8 %, ¹⁰ mis oli tingitud tarbijate suurest nõudlusest ja uute teenuste, sh uute raudteeveo-ettevõtjate teenuste turuletoomisest. Kuigi ühtse Euroopa raudteepiirkonna muude põhielementide (nt ühise taristu arendamine, parem koostalitlusvõime ja läbilaskevõime parem haldamine) puhul on tehtud märkimisväärsed edusamme, kujutab rongipiletite müük endast endiselt märkimisväärselt struktuurset nõrkust. Jaemüügisektori digipööre, mis on toimunud teistes sektorites (hotellindus ja lennureisid), ei ole raudteesektoris teoks saanud. Raudteeveoturu aeglasem avamistempo võrreldes näiteks lennureisiteenustega on toonud kaasa märkimisväärsed erinevused vastavatel internetipõhise piletimüügi turgudel.

Turgu valitsevad ettevõtjad tegutsevad pääsuvalitsejatena ja osutavad valdavat enamikku raudtee-reisijateveo teenustest, omades samal ajal ka oma internetipõhise piletimüügiteenuse osutajat. Need ettevõtjad võivad teha järgmist: i) kasutada oma turgu valitsevat seisundit selleks, et seada konkureerivad internetipõhise piletimüügiteenuse osutajad ebasoodsasse olukorda, jagades andmeid ja teenuseid valikuliselt ning ii) välistada konkureerivad raudteeveo-ettevõtjad, keeldudes müümast asjaomaste konkureerivate ettevõtjate pakutavaid pileteid oma peamise internetipõhise piletimüügiteenuse kaudu. Selline olukord piirab hindade läbipaistvust ja vähendab uute ettevõtjate nähtavust tarbijate jaoks, õhnestades uute raudteeveoteenuste ärilist põhjendatust, mis muul juhul suurendaksid taskukohasust ja soodustaksid üleminekut ühelt transpordiliigilt teisele. Uute veoettevõtjate puhul on tõhus internetipõhine piletimüügiteenus klientideni jõudmiseks väga oluline. Tarbijate jaoks on rongipiletite ostmise liiga keeruline, eelkõige kui reisitakse piiriüleselt või kui reis hõlmab mitme eri ettevõtja rongide kasutamist. Seda tunnistati 2024.–2029. aasta poliitilistes suunistes,¹¹ kus märgiti, et inimestel peaks olema võimalus kasutada avatud broneerimissüsteeme, et osta üleeuroopalisi reise mitme teenuseosutaja käest. Probleemi olemasolu on leidnud veelgi kinnitust nii Letta aruandes ühtse turu tuleviku kohta¹² kui ka

⁷ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Pikamaa- ja piiriülese raudtee-reisijateveo edendamise tegevuskava“ (COM(2021) 810 final, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX%3A52021DC0810>).

⁸ Ursula von der Leyen, „Europe’s Choice – Political guidelines for the next European Commission 2024-2029“ (Euroopa valik – poliitilised suunised järgmisele Euroopa Komisjonile 2024–2029), https://commission.europa.eu/document/download/e6cd4328-673c-4e7a-8683-f63ffb2cf648_en?filename=Political%20Guidelines%202024-2029_EN.pdf.

⁹ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa ühendamine kiirraudtee kaudu“ (COM(2025) 903 final, https://transport.ec.europa.eu/document/download/774e79c9-1ece-4514-8f16-a2b98049c82e_en?filename=COM_2025_903_HSR.pdf).

¹⁰ Eurostat, „Rail passenger transport increased by 5.8 % in 2024“ (Raudtee-reisijatevedu suurenes 2024. aastal 5,8 %), uudisartikkel, 31. oktoober 2025, <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/w/ddn-20251031-1>.

¹¹ Ursula von der Leyen, „Europe’s Choice – Political guidelines for the next European Commission 2024-2029“ (Euroopa valik – poliitilised suunised järgmisele Euroopa Komisjonile 2024–2029), https://commission.europa.eu/document/download/e6cd4328-673c-4e7a-8683-f63ffb2cf648_en?filename=Political%20Guidelines%202024-2029_EN.pdf.

¹² Enrico Letta, „Much More Than a Market - Speed, Security, Solidarity - Empowering the Single Market to Deliver a Sustainable Future and Prosperity for All EU Citizens“ (Palju enam kui turg. Kiirus, turvalisus, solidaarsus: siseturu võimestamine kõigile ELi kodanikele kestliku tuleviku ja jõukuse tagamiseks), <https://www.consilium.europa.eu/media/ny3j24sm/much-more-than-a-market-report-by-enrico-letta.pdf>.

Draghi aruandes Euroopa konkurentsivõime tuleviku kohta¹³. Seda kinnitavad samuti Eurobaromeetri kiiruuringu 551 tulemused¹⁴.

ELi toimimise lepingu (artikli 102) kohaselt on ettevõtjatel keelatud kuritarvitada turgu valitsevat seisundit. Komisjon ning ELi liikmesriikide kohtud ja konkurentsiasutused algatasid ELi toimimise lepingu artikli 102 alusel menetluse, mis tõi ilmsiks turgu valitsevate ettevõtjate tavad, nagu otseturustuskanalite eelistamine, piletimüügiteenuse sisule ja -andmetele juurdepääsu piiramine ning põhjendamatute tasude ja tehniliste nõuete kehtestamine kolmandatest isikutest internetipõhise piletimüügiteenuse osutajatele.

Esile on kerkimas sõltumatud internetipõhise piletimüügiteenuse osutajad, kuid nende kasv piletimüügiturul on endiselt tagasihoidlik. Kuna raudteeveo-ettevõtjate arv kasvab ja piletimüügiteenused võivad killustuda, on reisijate jaoks üha olulisem, et pileteid oleks võimalik leida, võrrelda, kombineerida ja broneerida ühes kohas.

Käesolevas ettepanekus käsitletakse eespool nimetatud probleeme piletimüügiturul. Esiteks kohustab see raudteeveoteenuste osutajaid ja -korraldajaid jagama taotluse saamise korral oma raudteetooteid internetipõhise piletimüügiteenuse osutajatega.

Teiseks kohustab käesolev ettepanek raudteeveo-ettevõtjaid, kelle turuosa on vähemalt 50 % riiklikest raudteeveoteenustest, avama oma internetipõhise piletimüügiteenuse igale taotluse esitanud raudteeveoteenuste osutajale ja -korraldajale. Praegu omavad raudtee-reisijateveoteenuste turul 50 % või sellest suuremat turuosa ainult turgu valitsevad riigi omandis olevad ettevõtjad ning nagu eespool selgitatud, on neil tänu oma omandatud kaubamärgi tuntusele ja väljakujunenud internetipõhisele piletimüügiteenusele märkimisväärne turuosa ka riiklikel rongipiletiturgudel. See 50 % künnis põhineb asjaomasel kohtupraktikal ja komisjoni otsustuspraktikal ELi konkurentsieeskirjade kohaldamisel. Mõiste „märkimisväärne turuosa“ on kooskõlas mõistega „märkimisväärne turujõud“ komisjoni teatises „Suunised turuanalüüsi ja märkimisväärse turujõu hindamise kohta vastavalt ELi elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste reguleerivale raamistikule“ (C/2018/2374) (EUR-Lex – 52018XC0507(01) – ET – EUR-Lex), milles tuletatakse meelde, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt on see,¹⁵ kui ettevõtja omab mõnda aega väga suurt turuosa – üle 50 % – iseenesest tõend turgu valitseva seisundi olemasolu kohta, välja arvatud erandlikel asjaoludel.

Käesoleva ettepanekuga kehtestatakse teatavad tingimused lepingutele, mis sõlmitakse eespool nimetatud kohustuste täitmiseks. Nende tingimustega tagatakse, et pooltele, kellel on õigus või kohustus sõlmida ärileping, ei kehtestata ebamõistlikke tingimusi ja ka nemad ei saa kehtestada selliseid tingimusi.

See algatus lisati nii komisjoni 2022. aasta tööprogrammi kui ka kestliku ja aruka liikuvuse strateegia meetmetesse 37 ja 65. Algatus on välja töötatud tihedas seoses ettepanekuga võtta vastu mitmeliigilist broneerimist käsitlev määrus, mille puhul kasutatakse sama mõjuhinnangut nagu käesolevas algatuses.

¹³ Mario Draghi, Draghi aruanne ELi konkurentsivõime kohta, https://commission.europa.eu/topics/competitiveness/draghi-report_en#paragraph_47059.

¹⁴ Teabevahetuse peadirektoraat, Eurobaromeetri kiiruuring FL551: mitmeliigilise liikuvuse digiteenus, https://data.europa.eu/data/datasets/s3178_fl551_eng?locale=et.

¹⁵ Kohtuotsus, 13. veebruar 1979, Hoffmann-La Roche vs. komisjon, 85/76, EU:C:1979:36, punkt 41; kohtuotsus, 3. juuli 1991, Akzo vs. komisjon, C-62/86, EU:C:1991:286, punkt 60 ja kohtuotsus, 12. detsember 1991, Hilti vs. komisjon, T-30/89, EU:T:1991:70.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2012/34/EL,¹⁶ millega luuakse ühtne Euroopa raudteepiirkond, tunnistatakse turupõhiste ühiste teabe- ja otsepiletisüsteemide tähtsust. Direktiivi kohaselt peaksid need süsteemid olema koostalitlusvõimelised ja mittediskrimineerivad ning võimaldama reisijatel kavandada reise ja broneerida pileteid kogu ELis. Direktiiv võimaldab liikmesriikidel nõuda, et riigisisese reisijateveoteenuse osutajad osaleksid ühistes teavitus- ja integreeritud piletimüügisüsteemides, et pakkuda pileteid, otsepileteid ja broneeringuid, tingimusel et need süsteemid ei moonuta turgu ega diskrimineeri raudteeveo-ettevõtjaid. Direktiiviga nõutakse komisjonilt aruande esitamist Euroopa Parlamendile ja nõukogule ühiste teavitus- ja otsepiletisüsteemide kättesaadavuse kohta ning nähakse ette, et sellele aruandele tuleks vajaduse korral lisada seadusandlikud ettepanekud. Varasemates dokumentides on komisjon kindlaks teinud, et otsepiletite kättesaadavus on praegu piiratud. Käesoleva ettepanekuga kavatseb komisjon luua raamtingimused, mis võimaldaksid internetipõhise piletimüügiteenuse osutajatel pakkuda raudteeveotooteid täies mahus, ning nad saaksid õiguse neid tarbija soovi kohaselt kombineerida (tingimusel, et jaamades, kus on vaja vahetada ronge, peetakse kinni minimaalsetest ümberistumisaegadest).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu raudteesüsteemi koostalitluse direktiivi (EL) 2016/797¹⁷ alusel töötas komisjon välja telemaatikarakenduste funktsionaalsed ja tehnilised kirjeldused (komisjoni rakendusmäärus (EL) 2026/253¹⁸ ehk koostalitluse tehniline kirjeldus (telemaatika KTK)), mis toetavad raudteetranspordi andmete jagamise koostalitlusvõimet. Selleks on vaja jagada raudteeveoteenuste sõiduplaaniandmeid riiklike juurdepääsupunktide kaudu, mille liikmesriigid on kasutusele võtnud kogu ELi hõlmavate mitmeliigilise transpordi infosüsteemide tarbeks. Samuti sätestatakse selles Euroopa standarditel põhinev andmevorming ja litsentsid, mida kasutatakse selliste andmete jagamisel rongireiside puhul.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Euroopa rohelist kokkulepet käsitlevas teatises kinnitati ELi eesmärki saavutada 2050. aastaks kliimanetraalsus ja vajadust vähendada transpordist tulenevat heidet 2050. aastaks 90 % võrreldes 1990. aasta tasemega. Kestliku ja aruka liikuvuse strateegias arendati edasi teatise transpordialaseid eesmäärke. Strateegias kutsuti üles võtma jõulisemaid meetmeid, et stimuleerida mitmeliigilise transpordi kasutamist. Kestliku ja aruka liikuvuse strateegias seatud vahe-eesmärgid hõlmasid alla 500 km pikkuste reiside puhul graafikujärgsete ühisreiside CO₂-neutraalseks muutmist, kiirreisiliikluse kahekordistamist 2030. aastaks ja selle kolmekordistamist 2050. aastaks võrreldes 2015. aasta tasemega.

Transpordi digitaliseerimise poliitika valdkonnas on intelligentsete transpordisüsteemide direktiivis¹⁹ sätestatud raamistik nii intelligentsete transpordisüsteemide kasutuselevõtuks maanteetranspordi sektoris kui ka liideste jaoks nende maanteetranspordi süsteemide ja teiste

¹⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. novembri 2012. aasta direktiiv 2012/34/EL, millega luuakse ühtne Euroopa raudteepiirkond (uuesti sõnastatud) (ELT L 343, 14.12.2012, lk 32).

¹⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/797 Euroopa Liidu raudteesüsteemi koostalitluse kohta (uuesti sõnastatud) (ELT L 138, 26.5.2016, lk 44).

¹⁸ Komisjoni 6. veebruari 2026. aasta rakendusmäärus (EL) 2026/253, milles käsitletakse Euroopa Liidu raudteesüsteemi telemaatikarakenduste allsüsteemi tehnilist kirjeldust andmete jagamise koostalitlusvõime tagamiseks raudteetranspordis (telemaatika KTK) ning millega tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 454/2011 (reisijateveoteenuste telemaatikarakenduste KTK) ja (EL) nr 1305/2014 (kaubaveoteenuste telemaatikarakenduste KTK) (ELT L, 2026/253, 10.2.2026).

¹⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. juuli 2010. aasta direktiiv 2010/40/EL, mis käsitleb raamistikku intelligentsete transpordisüsteemide kasutuselevõtmiseks maanteetranspordis ja liideste jaoks teiste transpordiliikidega (ELT L 207, 6.8.2010, lk 1).

transpordiliikide süsteemide vahel. Komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2017/1926²⁰ (mitmeliigilisi liikumisvõimalusi käsitlevate teabeteenuste kohta kogu ELis) kohaselt peavad liikmesriigid looma riiklikud juurdepääsupunktid reisiteabele, sealhulgas reaalaaja-andmetele kõigi transpordiliikide kohta, kuid üksnes teavitamise eesmärgil.

Nagu on märgitud Euroopa andmestrategias, töötab komisjon välja meetmeid, et luua Euroopa ühtne liikuvusandmeruum, mis hõlbustaks juurdepääsu transpordi- ja liikuvusandmetele ning nende andmete koondamist ja jagamist. Kõnealuste meetmete puhul võetakse arvesse transpordifoorumites ja asjakohastes õigusaktides välja töötatud andmejagamismehhanisme, sealhulgas mitmeliigilist broneerimist käsitlevat määrust, ja käesolevat ettepanekut.

Mis puudutab üldist andmepoliitikat, siis internetipõhise piletimüügiteenuse osutajate suhtes valdkondlike meetmete kehtestamisega täiendab käesolev ettepanek platvormide ja ettevõtjate vahelisi suhteid käsitleva määruse,²¹ digiteenuste määruse,²² digiturgude määruse²³ ja andmemääruse²⁴ kohaldamist ega mõjuta seda. Eelkõige omab andmemäärus suurt tähtsust ka andmete jagamist käsitlevate ühtlustatud normide, sealhulgas ebaõiglasi lepingutingimusi käsitlevate normide kaudu.

Ebaausate kaubandustavade direktiiv²⁵ ja selle läbivaadatud versioon keelavad varjatud reklaami ja tasulise müügiesituse, mille tulemuseks on toodete parem positsioon otsingutulemustes. Käesolev ettepanek on seotud mitmeliigilist broneerimist käsitleva määruse ettepanekuga, mis täiendab eespool nimetatud õigusakte meetmetega, millega: i) tagatakse, et mitmeliigiliste transpordivahendite piletimüügiteenuste otsingutulemused kuvatakse neutraalsel viisil; ii) keelatakse oma toodete ja teenuste eelistamine ja tasuline esiletõstmine, lubades kasutada reklaamsisu üksnes teatavatel tingimustel ning iii) esitatakse kohustuslike paremusjärjestuse kriteeriumide loetelu.

Rongireisijate õigusi käsitleva poliitika osas on käesolev ettepanek tihedalt seotud määrusega (EL) 2021/782 rongireisijate õiguste ja kohustuste kohta²⁶. Määrus rongireisijate õiguste ja kohustuste kohta jõustus 2021. aasta juunis ning seda kohaldatakse alates 2023. aasta juunist. Sellega asendati algsed valdkondlikud ELi normid, mida kohaldati alates 2009. aastast. Muu hulgas tehakse määrusega järgmist: i) parandatakse reaalaajas reisiteabe pakkumist; ii) kehtestatakse andmete jagamise eeskirjad ettevõtjatele ja kolmandatele isikutele (sealhulgas piletimüüjad ja muud raudteeveo-ettevõtjad), kui neil on vastav leping; iii) lisatakse õigus ise marsruuti muuta ning iv) nõutakse, et ühise omanikuga ettevõtjad pakuksid otsepileteid. Paralleelselt käesoleva ettepanekuga toimub kõnealuse määruse sihipärane läbivaatamine, et suurendada rongireisijate õigusi ühtse piletiga reiside puhul, mis

²⁰ Komisjoni 31. mai 2017. aasta delegeeritud määrus (EL) 2017/1926, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2010/40/EL seoses mitmeliigilisi liikumisvõimalusi käsitlevate teabeteenuste osutamisega kogu ELis (ELT L 272, 21.10.2017, lk 1).

²¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta määrus (EL) 2019/1150, mis käsitleb õigluse ja läbipaistvuse edendamist veebipõhiste vahendusteenuste ärikasutajate jaoks (ELT L 186, 11.7.2019, lk 57).

²² ELT L 277, 27.10.2022, lk 1.

²³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. septembri 2022. aasta määrus (EL) 2022/1925, mis käsitleb konkurentsile avatud ja õiglaseid turge digisektoris ning millega muudetakse direktiive (EL) 2019/1937 ja (EL) 2020/1828 (digiturgude määrus) (ELT L 265, 12.10.2022, lk 1).

²⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. detsembri 2023. aasta määrus (EL) 2023/2854 ühtlustatud õigusnormide kohta, millega reguleeritakse õiglast juurdepääsu andmetele ja andmete kasutamist, millega muudetakse määrust (EL) 2017/2394 ja direktiivi (EL) 2020/1828 (andmemäärus) (ELT L, 2023/2854, 22.12.2023).

²⁵ ELT L 149, 11.6.2005, lk 22.

²⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2021. aasta määrus (EL) 2021/782 rongireisijate õiguste ja kohustuste kohta (uuesti sõnastatud) (ELT L 172, 17.5.2021, lk 1).

hõlmavad mitut raudteeveo-ettevõtjat ja mis on broneeritud ühe tehingu raames ühe internetipõhise piletimüügiteenuse kaudu. Käesolev algatus täiendab määruse läbivaatamist, luues tingimused, mis võimaldaksid rongireisijatel selliseid ühtseid pileteid broneerida. Lisaks võttis komisjon 2023. aastal vastu ettepaneku reisijate õiguste kohta mitut transpordiliiki hõlmavate reise puhul, millega kehtestatakse eeskirjad reisijate kaitse tagamiseks juhul, kui nad lähevad ühelt transpordiliigilt üle teisele.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

• Õiguslik alus

Ettepaneku õiguslik alus on Euroopa Liidu toimimise lepingu VI jaotise artikli 91 lõike 1 punkt d. Artiklis 91 on sätestatud ELi eesõigus püüelda aluslepingute eesmärkide poole ühise transpordipoliitika raames ning kehtestada selleks asjakohased eeskirjad. Aidates kaasa transpordipiletite turu toimimisele kooskõlas kestliku ja aruka liikuvuse strateegias sätestatud eesmärkidega, on käesolev algatus osa ühisest transpordipoliitikast. Transpordipiletite turg hõlmab veoteenustega olemuslikult seotud teenuseid. Seega võetakse algatuses arvesse transpordivaldkonna eripära. Käesoleva algatuse kohaldamine ei mõjuta oluliselt elatustaset ja tööhõivet teatavates piirkondades ega transpordirajatiste käitamist.

• Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)

Mõnes liikmesriigis on kehtestatud õigusaktid, milles juba käsitletakse rongipiletimüüki või sellise müügi aspekte. ELi-sisesed piiriüleised ja pikamaareisid nõuavad siiski kogu ELi hõlmavat lähenemisviisi, et tagada ühtlustatud eeskirjad nii ettevõtjatele, avaliku sektori asutustele kui ka piletimüüjatele. Lisaks tagatakse ELi tasandi õigusaktidega, et kõigi liikmesriikide kodanikud saavad kasu raudteepiletite paremast kättesaadavusest ja broneeritavusest, mis annab neile võimaluse valida oma reise, sealhulgas piiriüleste reise tarbeks kestlik transpordiliik. Kuna turu avamisel on tehtud edusamme ja raudteeveoturule on ilmunud uusi ettevõtjaid, aitavad ELi tasandi õigusaktid muuta need uued turuletulijad nähtavaks ELis tegutsevatel piletimüügisaitidel. See on eriti oluline piiriüleste teenuste puhul, et tagada raudteeveotoodete võrdne kättesaadavus kodanikele mõlemal pool piiri. Internetipõhise piletimüügi eeskirjade erinev rakendamine liikmesriikide ja kohalike omavalitsuste poolt võib turgu veelgi killustada. See võib suurendada kulusid ning vähendada internetipõhise piletimüügiteenuse osutajate, ametiasutuste, ettevõtjate ja transpordikasutajate saadavat kasu. ELi tasandi sekkumine on vajalik, et vältida lahknevaid soovimatu mõjuga strateegiaid.

• Proportsionaalsus

Käesolev ettepanek võimaldab tarbijatel saada kasu suuremast raudteeveotoodete valikust ja nende lihtsamast valikuprotsessist. Samal ajal tugevdab see rongipiletite internetipõhise müügiteenuse osutajate positsiooni ning laiendab väiksemate raudteeveo-ettevõtjate ja uute turuletulijate juurdepääsu rongipiletite asendamatutele müügikanalitele. Seda tehes parandatakse käesoleva ettepanekuga ühtse Euroopa raudteepiirkonna toimimist (ja ühtse turu toimimist üldisemalt) ning toetatakse ELi majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse eesmärki. Selgete ja ühtlustatud eeskirjadega ELi tasandi meetmed kõrvaldavad raudteeveo-ettevõtjate ja internetipõhise piletimüügiteenuse osutajate ees seisvad takistused ning muudavad rongireisid atraktiivsemaks. See omakorda toetab ELi tasandi eesmarke muuta transpordisektor keskkonnahoidlikumaks.

• Vahendi valik

Kuna määrus võimaldab sätestada ühtlustatud ja vahetult kohaldatava raamistiku raudteeveotoodete kohustuslikuks jagamiseks ning selliste toodete kohustuslikuks

majutamiseks turgu valitsevate ettevõtjate internetipõhiste piletimüügiteenuste juures, on see algatuse eesmärkide saavutamiseks parem viis kui direktiiv. Määrusega välditakse liikmesriikide eeskirjade ja tavade erinevusi, mis võivad luua takistusi internetipõhise piletimüügiteenuse osutajatele ja piiriüleselt tegutsevatele raudteeveo-ettevõtjatele. Raudteeveoturu jätkuva avamise tõttu peaks ühtses Euroopa raudteepiirkonnas tegutsevate raudteeveo-ettevõtjate arv kasvama. Seetõttu on oluline, et nendele ettevõtjatele kehtiksid võrdsed õigused ja kohustused, et nad saaksid tegutseda võrdses õiguslikus raamistikus, eriti kui nad omavahel konkureerivad.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Ei kohaldata

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Käesolev ettepanek ja digitaalseid mitmeliigilise liikuvuse teenuseid käsitlev seadusandlik ettepanek põhinevad ühel ja samal mõjuhinnangul.

Mõjuhinnangu koostamise raames konsulteeriti sidusrühmadega mitmel viisil, et saada nii kvalitatiivset (arvamused, seisukohad, ettepanekud) kui ka kvantitatiivset (andmed, statistika) teavet. Selline konsulteerimine kestis 2020. aastast 2025. aastani, hõlmates arvutipõhiste ettetellimissüsteemide toimimisjuhendi läbivaatamist 2020. aasta detsembris ja hiljem mõjuhinnangu koostamist mitmeliigilise liikuvuse digiteenuste ja käesoleva ettepaneku toetuseks. Kodanikelt küsiti arvamust viiel korral: kahe esialgse mõjuhinnangu, kahe veebipõhise avaliku konsultatsiooni ja ühe Eurobaromeetri uuringu raames.

Arvutipõhiste ettetellimissüsteemide toimimisjuhendit käsitleva esialgse mõjuhinnangu koostamine, mille raames küsiti tagasisidet kõigilt huvitatud sidusrühmadelt, toimus 9. juulist 2020 kuni 4. septembrini 2020. Vastuseid saadi 13. Mitmeliigilise liikuvuse digiteenuste ettepanekuga seoses koostati esialgne mõjuhinnang, mille raames küsiti 5. oktoobrist 2021 kuni 2. novembrini 2021 tagasisidet kõigilt huvitatud sidusrühmadelt. Vastuseid saadi 40. 23. veebruaril 2021 algatati komisjoni kesksel platvormil „Avaldage arvamust!“ arvutipõhiseid ettetellimissüsteeme käsitlev veebipõhine avalik konsultatsioon, mis oli avatud kuni 18. maini 2021 ning mille käigus saadi kodanikelt ja organisatsioonidelt 23 vastust arvutipõhiste ettetellimissüsteemide toimimisjuhendi võimaliku läbivaatamise kohta. Mitmeliigilise liikuvuse digiteenuste kohta algatati 1. detsembril 2021 komisjoni kesksel platvormil „Avaldage arvamust!“ veebipõhine avalik konsultatsioon,²⁷ mis oli avatud kuni 23. veebruarini 2022 ja mille käigus saadi kodanikelt ja organisatsioonidelt 336 vastust mitmeliigilise liikuvuse digiteenust käsitleva uue ettepaneku kohta.

2024. aasta suvel korraldati Eurobaromeetri uuring,²⁸ mille tulemused avaldasid komisjoni talitused 1. aprillil 2025. Selle uuringu käigus koguti andmeid broneerimis- ja piletimüügitavade ning -kogemuste kohta ELi elanikkonna esindusliku valimi (15aastased ja vanemad) alusel kõigis 27 ELi liikmesriigis. Veebiküsitluse raames tehti kokku 25 805 intervjuud. Uuring annab ülevaate ELi kodanike reisiharjumustest, -elistustest ja -kogemustest, eelkõige piirkondlike ja pikamaareiside puhul. Selles uuriti põhiaspekte, nagu 1) puhkuse- ja tööreiside sagedus, 2) reisi planeerimist ja broneerimisotsuseid mõjutavad tegurid, 3) suhtumine keskkonnasõbralikesse reisidesse, 4) eri transpordiliikide ja mitut

²⁷ Vt https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13133-Multimodal-Digital-Mobility-Services/Public-consultation_et.

²⁸ Vt <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/3178>.

transpordiliiki hõlmavate reise kasutamine, 5) mitut transpordiliiki hõlmavate ja mitme veoettevõtjaga reise broneerimise lihtsus ning 6) eri transpordiliikide või veoettevõtjate kombineerimisega seotud takistused. Tulemused toovad eelkõige esile takistused, millega kodanikud veebis kestlikke reisivõimalusi otsides kokku puutuvad, ning näitavad nende valmisolekut selliseid reise broneerida. Uuringus kirjeldati kodanike probleeme mitut transpordiliiki hõlmavate ja mitme veoettevõtjaga reise broneerimisel ning kodanike jaoks mitme veoettevõtjaga rongireise broneerimisel tekkivat lisakoormust.

- **Ekspertiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Käesoleva ettepanekuga kaasnev mõjuhinnang põhineb toetaval välisuuringul, mille on koostanud konsultant.

Sidusrühmad esitasid sihtkonsultatsioonide (küsitlused, intervjuud ja seminarid) raames hulgaliselt lisateavet. See hõlmas üksikasjalikku teavet transpordituru struktuuri, mitmeliigilise liikuvuse digiteenuse eri segmentide (ettevõtjalt tarbijale ja ettevõtjalt ettevõtjale) turustruktuuri ja äritavade kohta, mis aitas kinnitada varasematest uuringutest saadud teavet ning pakkuda infot modelleerimise eelduste ja analüüsi jaoks.

Teave hõlmas järgmisi aspekte: äriepingute tüüptingimused, mida internetipõhise piletimüügiteenuse osutajad pakuvad veoettevõtjatele mitmeliigilise liikuvuse digiteenuste puhul, eelkõige seoses turustamistasudega; internetipõhise piletimüügiteenuse osutajate kuvamistavad mitmeliigilise liikuvuse digiteenuste puhul; internetipõhise piletimüügi turu suundumused ja ettevõtjatevahelise piletimüügituru areng; arvutipõhiste ettetellimissüsteemide, reisibüroode ja vedajate vaheline suhtlus ning VKEde osakaal ja roll eri liiki digiteenuste osutamisel mitmeliigilise liikuvuse valdkonnas.

Kokkuvõttes kasutati mõjuhinnangu koostamisel palju allikaid, need olid ammendavad ja eri sidusrühmi esindavad.

- **Mõjuhinnang**

Käesolevale ettepanekule on lisatud mõjuhinnang. Mõjuhinnangu kavand esitati õiguskontrollikomiteele 10. märtsil 2026. Õiguskontrollikomitee esitas 13. aprillil 2026 reservatsioonidega positiivse arvamuse. Mõjuhinnangut kohandati vastavalt õiguskontrollikomitee märkustele.

Mõjuhinnangus vaadati läbi võimalike poliitikameetmete ja -variantide põhjalik loetelu, lähtudes kavandatud meetmete tõenäolisest tulemuslikkusest, tõhususest ja proportsionaalsusest, arvestades seatud eesmärgi, ning nende õiguslikust ja tehnilisest teostatavusest.

Mõju hindamise raames kaaluti nelja poliitikavarianti, mida hinnati koos mitmeliigilist broneerimist käsitleva määruse ettepanekuga.

Poliitikavariandiga 1 esitati minimalistlik lähenemisviis. See sisaldas kõigi nelja poliitikavariandi ühiseid poliitikameetmeid, sealhulgas meetmeid, millega kehtestatakse miinimumnõuded mitmeliigilise liikuvuse digiteenustega seotud teabe ja andmete õiglase käsitlemise tagamiseks. Samuti on selles esitatud peamised põhimõtted kõigi äriepingute jaoks, mis on sõlmitud mitmeliigilise liikuvuse digiteenuste asendamatute osutajate ja veoettevõtjate vahel ning asendamatute raudteeveo-ettevõtjate ja mitmeliigilise liikuvuse digiteenuste osutajate vahel.

See variant vastab täielikult esimesele erieesmärgile, milleks on suurendada läbipaistvust ja luua veoettevõtjatele võrdsed tingimused seoses mitmeliigilise liikuvuse digiteenustega, laiendades arvutipõhiste ettetellimissüsteemide toimimisjuhendi eeskirju kõigile mitmeliigilise liikuvuse digiteenuste osutajatele. Sellega kehtestatakse künnised

märkimisväärse turuosaga mitmeliigilise liikuvuse digiteenuste osutajate ja raudteeveo-ettevõtjate kindlaksmääramiseks, millega tegeleksid riiklikud täitevasutused või Euroopa Komisjon sõltuvalt turust, kus nimetatud ettevõtjatel on märkimisväärne turuos. Komisjon avaldab märkimisväärse turuosaga mitmeliigilise liikuvuse digiteenuste osutajate nimekirja. Neid meetmeid oleks vaja selleks, et tagada veoettevõtjate kaitse mitmeliigilise liikuvuse digiteenuste asendamatute osutajatega sõlmitavate ärilepingute puhul, sealhulgas sätete abil, millega 1) kaitstakse ettevõtjate tundlikke äriandmeid, 2) keelatakse lisada põhjendamatuid või tarbetuid lepingutingimusi, mis võivad takistada lepingu sõlmimist, ning 3) tagatakse, et internetipõhise piletimüügiteenuse osutajate saadav tasu põhineb õiglastel, mõistlikel ja mittediskrimineerivatel kriteeriumidel. Selle poliitikavariandi kohaselt peaksid liikmesriigid määrama riikliku asutuse, kes lahendab võimalikke pooltevahelisi vaidlusi. Lisaks tuleks luua asjaomaste asutuste ELi tasandi võrgustik, et tagada nõuete järjepidev täitmine kogu ELis. Peale selle peaksid mitmeliigilise liikuvuse digiteenuste osutajad kuvama teavet kasvuhoonegaaside heite kohta, kui veoettevõtja selle teabe esitab, samas kui ettevõtjalt tarbijale pakutava mitmeliigilise liikuvuse digiteenusega seotud internetipõhise piletimüügiteenuse osutajad peaksid jagama andmeid avaliku sektori asutustega liikuvuse haldamise eesmärgil.

Tagamaks, et mitmeliigilise liikuvuse digiteenuste raames osutatavate raudteeveoteenuste valik oleks suurem, pakub see poliitikavariant rongipiletite müüki käsitleva määruse ettepaneku alusel mitmeliigilise liikuvuse digiteenuste osutajatele kaitset seoses asendamatute raudteeveo-ettevõtjatega sõlmitavate ärilepingutega, kehtestades eeskirjad turustamistasude kohta ja keelates lepingutes piiravate klauslite kasutamise (välistavad klauslid, ebaõiglased ja põhjendamatud tingimused, turundusklauslid ja muud tehnilised piirangud), et tagada ärilepingute üle peetaval läbirääkimistel suurem tasakaal läbirääkimispositsioonide vahel.

Poliitikavariandid 2, 3 ja 4 tuginevad poliitikavariandile 1 ning on konkreetselt seotud rongipiletite müüki käsitleva määruse ettepanekuga.

Poliitikavariandiga 2 tugevdatakse rongipiletite müüki käsitleva määruse ettepanekut, volitades raudteeveo-ettevõtjaid sõlmima ärilepinguid taotluse esitanud internetipõhise piletimüügiteenuse osutajatega, tingimusel et need teenuseosutajad vastavad miinimumnõuetele. Raudteeveo-ettevõtjate ja mitmeliigilise liikuvuse digiteenuste osutajate vahelised ärilepingud peaksid rajanema õiglastel, mõistlikel ja mittediskrimineerivatel tingimustel. Eelkõige ei tohi raudteeveo-ettevõtjad takistada oma piletite kombineerimist teiste veoettevõtjate piletitega, võimaldades internetipõhise piletimüügiteenuse osutajatel müüa neid ühtse piletina. See poliitikavariant võimaldaks mitmeliigilise liikuvuse digiteenuste osutajatel laiendada ja lõppkokkuvõttes osutada terviklikku teenust.

Poliitikavariant 3 tugineb poliitikavariandile 2 ning sisaldab rongipiletite müüki käsitleva määruse ettepaneku sätet, mille kohaselt peavad raudteeveo-ettevõtjate internetipõhise piletimüügiteenuse asendamatud osutajad sõlmima lepingud taotluse esitanud raudteeveo-ettevõtjatega, kes tegutsevad samas geograafilises piirkonnas kui raudteeveo-ettevõtjate internetipõhise piletimüügiteenuse asendamatud osutajad, sealhulgas asjaomasesse liikmesriiki suunduvate ja sealt väljuvate piiriüleste teenuste puhul. Nad peavad kohaldama õiglasi, mittediskrimineerivaid ja mõistlikke lepingutingimusi. Poliitikavariant 3 edendaks seega tervikliku teenuse kättesaadavust nii sõltumatute mitmeliigilise liikuvuse digiteenuste kui ka raudteeveo-ettevõtjate internetipõhise piletimüügiteenuse asendamatute osutajate puhul, pakkudes reisijatele rohkelt valikuvõimalusi kõigi internetipõhise piletimüügiteenuse osutajate, sealhulgas nende seas, keda nad kõige sagedamini on eelistanud.

Poliitikavariandiga 4 pakutakse rongipiletite müüki käsitleva määruse ettepanekule alternatiivi, millega tehakse kohustuslikuks raudtee-reisijateveo ja internetipõhise

piletimüügiteenuse osutajate eraldamine (st loobudes raudteeveo-ettevõtja internetipõhise piletimüügiteenuse osutajatest), et kaotada nende stiimul oma konkurente diskrimineerida.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Ettepanek põhineb asjaolul, et liikmesriigid juba koguvad raudteeturu seirekava raames teatavaid andmeid, mida kasutatakse raudteeveo-ettevõtjate turuosade hindamiseks liikmesriikide lõikes. Lisaks tugineb ettepanek liikmesriikidele, kes on juba loonud raudteevaldkonda reguleerivad asutused riikliku raudteeveoturu täitevasutustena, sealhulgas piiriülese koostöö ja koordineerimise mehhanismi. Käesoleva ettepanekuga ei kaasne VKEdele mingeid kohustusi.

- **Põhiõigused**

Ettepanek ei mõjuta põhiõiguste kaitset. Isikuandmete töötlemine nii internetipõhise piletimüügiteenuse osutajate kui ka raudteeveo-ettevõtjate või raudteeveoteenuse korraldajate poolt peab olema kooskõlas kehtiva Euroopa õigusraamistikuga, eelkõige isikuandmete kaitse üldmäärusega.

4. MÕJU EELARVELE

Selleks et toetada Euroopa Komisjoni käesoleva ettepanekuga kehtestatud turuosa määramise protsessi, ühtlustada koordineerimist riiklike täitevasutustega ning pidada täpset ja ajakohast märkimisväärse turuosaga raudteeveo-ettevõtjate nimekirja, tagades turu läbipaistvuse ja tulemusliku täitmise, on vaja kahte täistööajale taandatud töötajat.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Komisjon jälgib asjaomaste algatuste rakendamist mitme meetme ja põhinäitaja abil, millega mõõdetakse eesmärkide saavutamisel tehtud edusamme. Lisaks on algatuste rakendamise järelevalves keskne roll riiklikel täitevasututel. Hiljemalt viis aastat pärast õigusaktide rakendamise algust kavatses komisjon teha hindamise, et kontrollida, mil määral on asjaomaste algatuste eesmärgid saavutatud. Hindamine tuleb teha ajal, mil tegeliku rakendamise kohta on piisavalt andmeid. Sel viisil saab tagantjärele hinnata, kas algatused on tõhusad, tulemuslikud, sidusad ja asjakohased ning kas neil on ELi lisaväärtus. Selline analüüs hõlmab koostoiimet mitmeliigilist broneerimist käsitleva määrusega ning rongireisijate õigusi käsitleva määruse sihipärast läbivaatamist.

Üksikasjalikum teave järelevalve kohta on esitatud käesolevale ettepanekule lisatud komisjoni talituste töödokumendi 9. peatükis.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Artiklis 1 määratletakse määruse reguleerimisese.

Artiklis 2 sätestatakse määruse kohaldamisala.

Artiklis 3 esitatakse rida mõisteid.

Artiklis 4 sätestatakse kohustus pakkuda internetipõhise piletimüügiteenuse osutajatele sisu.

Artiklis 5 sätestatakse internetipõhise rongipiletimüügi teenuse asendamatute osutajate kohustus majutada raudteeveotooteid.

Artiklis 6 sätestatakse eeskirjad õiglaste ja mittediskrimineerivate lepingutingimuste kohta.

Artiklis 7 kirjeldatakse märkimisväärse turuosaga raudteeveo-ettevõtjate kindlakstegemise protsessi.

Artiklis 8 sätestatakse eeskirjad broneerimisperioodide kohta.

Artiklis 9 määratakse kindlaks pädevad riiklikud täitevasutused.

Artiklis 10 kirjeldatakse üksikasjalikult riiklike täitevasutuste ülesandeid ja pädevust.

Artiklis 11 kirjeldatakse üksikasjalikult kaebuste esitamise eeskirju.

Artiklis 12 sätestatakse käesoleva määruse rikkumise korral kohaldatavad karistused.

Artiklis 13 sätestatakse delegeeritud volituste rakendamise tingimused.

Artiklis 14 sätestatakse aruandluskohustused.

Artiklis 15 sätestatakse määruse jõustumise kuupäev.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

mis käsitleb rongipiletite müüki

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,
võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 91 lõike 1 punkti d,
võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,
olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,
võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust²⁹,
võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust³⁰,
toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt
ning arvestades järgmist:

- (1) Kuna raudteetransport on suures osas elektrifitseeritud ja energiatõhus, peaks raudteeveoteenuste laialdasem kasutuselevõtt aitama vähendada transpordist tulenevat heidet ja energiatarbimist. Selleks et saavutada liidu kestliku, aruka ja vastupidava liikuvuse eesmärgid, peaks raudteetransport muutuma atraktiivsemaks, eelkõige seoses taskukohasuse, usaldusväärsuse ja teenustega, mis vastavad paremini reisijate vajadustele.
- (2) Tõhus internetipõhine piletimüügisüsteem on raudtee-reisijateveo turu toimimiseks hädavajalik. Mitmesugused konkurentsijuhtumid liidu ja liikmesriikide tasandil näitavad, et internetipõhine rongipiletimüügi turg ei toimi optimaalselt. Uute turuletulijate väljastatavate piletite vähenemine kättesaadavus turgu valitsevate raudteeveo-ettevõtjate väljakujunenud internetimüügikanalites muudab tervikliku ülevaate saamise olemasolevatest raudteeveoteenustest reisijate jaoks keeruliseks. Samamoodi vähendab sõltumatute internetipõhiste piletimüügiteenuse osutajate atraktiivsust tarbija silmis asjaolu, et neil on võimalik pakkuda turgu valitsevate raudteeveo-ettevõtjate raudteetooteid vaid piiratud ulatuses.
- (3) Raudtee sõiduplaanide teabe ja piletimüügi killustatus liidus takistab raudtee-reisijateveo teenuste siseturu tõhusat toimimist. Lihtne juurdepääs kõigile raudteetoodetele, alustades konkureerivate raudteeveo-ettevõtjate pakutavaid alternatiive käsitlevast teabest, on keskse tähtsusega, et muuta raudteesüsteem tarbijatele kättesaadavaks, atraktiivseks ja taskukohaseks. Reisijatele peaks olema tagatud võimalus leida, võrrelda, kombineerida ja osta rongipileteid oma valitud ühtsete piletite müügikanalist, säästes seeläbi aega ja vaeva oma vajadustele kõige paremini vastava teenuse leidmisel. Internetipõhise piletimüügiteenuse osutajatel ja

²⁹ ELT C , , lk .

³⁰ ELT C , , lk .

raudteeveo-ettevõtjatel peaks olema võimalus pakkuda klientidele üha integreeritumaid ja konkurentsivõimelisemaid teenuseid, sealhulgas ühtseid pileteid, milles on ühendatud eri veoettevõtjate teenused, et reisijad saaksid täielikult ära kasutada Euroopa raudteesüsteemi potentsiaali.

- (4) Raudteeveo-ettevõtjatel ei pruugi olla huvi turustada oma toodete pileteid internetipõhise piletimüügiteenuse osutajate kaudu, keda nad ei kontrolli või keda kasutavad ka konkurendid. See võib jätta kliendid ilma võimalusest saada pakkumine ühtse pileti ostuks. Seega peaks internetipõhise piletimüügiteenuse osutajatele olema tagatud võimalus müüa ja kombineerida raudteeveoteenuse osutajate pakutavaid tooteid ning neil peaks olema õigus sõlmida raudteeveoteenuse osutajatega ärilepinguid raudteetoodete kuvamiseks, edasisuunamiseks, edasimüümiseks ja turustamiseks.
- (5) Tuleks kehtestada konkreetset regulatiivset nõudeid, et vältida võimalikke turumoonutusi, mis tulenevad raudteeveoteenuste turul internetipõhise piletimüügiteenuse osutajate ja märkimisväärse turuosaga raudteeveo-ettevõtjate vahelistest omandi- või kontrollisuhetest. Tuginedes asjakohasele kohtupraktikale ja komisjoni otsustuspraktikale liidu konkurentsieeskirjade kohaldamisel, saab märkimisväärse turuosa olemasolu eeldada, kui raudteeveo-ettevõtja turuosa on vähemalt 50 %³¹.
- (6) Liikmesriigis märkimisväärset turuosa omava raudteeveo-ettevõtja omandis või kontrolli all olevad internetipõhise piletimüügiteenuse osutajad on rongipiletite turul omandanud peaaegu monopolse seisundi ning on rongireisijate jaoks standardseks võrdlusaluseks. Isegi pärast sõltumatute internetipõhise piletimüügiteenuse osutajate ja raudteeveo-ettevõtjate turule sisenemist on nende kliendibaas kaubamärgi tuntuse ja püsivate ostuharjumuste poolest ning alternatiivsete internetipõhise piletimüügiteenuse osutajate raskuste tõttu reisijate usalduse võitmisel endiselt ülekaalukalt suurim. Oma suure turuosa tõttu on liikmesriigis märkimisväärse turuosaga raudteeveo-ettevõtja omandis või kontrolli all olevad internetipõhise piletimüügiteenuse osutajad asendamatud iga raudteeveo-ettevõtja jaoks, kes pakub veoteenuseid vastaval riigisisel turul, kuid sageli ei soovi nad majutada oma vertikaalselt integreeritud raudteeveo-ettevõtjaga konkureerivate raudteeveoteenuse osutajate tooteid. See takistab internetipõhise rongipiletimüügi teenuse asendamatute osutajate klientide juurdepääsu terviklikule piletimüügiteenusele. Selleks et pakkuda tarbijale rohkem valikuvõimalusi ja vältida teiste raudteeveo-ettevõtjate kahjustamist, peaksid sellised internetipõhise rongipiletimüügi teenuse asendamatud osutajad pakkuma oma teenuseid mittediskrimineerivatel tingimustel igale taotluse esitanud poolele ning alati esitama teavet konkureerivaid teenuseid pakkuvate raudteeveo-ettevõtjate sõiduplaanide kohta. Seega peaks nendel riigisisestel turgudel tegutsevatel raudteeveo-ettevõtjatel olema õigus sõlmida asjaomaste teenuseosutajatega ärilepinguid raudteetoodete edasisuunamiseks, edasimüümiseks ja turustamiseks.
- (7) Kuigi ärilepingud on aluseks vastavate kohustuste ja eeliste kehtestamisele, ei pruugi turuprotsessid tagada rongipiletite turul õiglast majanduslikku väljundit. Kuigi internetipõhise piletimüügiteenuse osutajate tegevuse suhtes kohaldatakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 101 ja 102, kuuluvad nende sätete kohaldamisalasse

³¹ Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 13. veebruar 1979, Hoffmann-La Roche vs. komisjon, 85/76, EU:C:1979:36, punkt 41; kohtuotsus, Euroopa Kohus, 3. juuli 1991, Akzo vs. komisjon, C-62/86, EU:C:1991:286, punkt 60 ning kohtuotsus, Üldkohus, 12. detsember 1991, Hilti vs. komisjon, T-30/89, EU:T:1991:70.

vaid teatavad turuvõimu (näiteks turgu valitsev seisund konkreetsel turul) ja konkurentsivastase tegevuse juhud ning nende täitmise tagamine toimub tagantjärele ja eeldab sageli väga keerukate asjaolude põhjalikku juhtumipõhist uurimist. Lisaks ei käsitleta kehtivas liidu õiguses tulemuslikult neid siseturu tõhusa toimimisega seotud probleeme, mida oma tegevusega tekitavad internetipõhise piletimüügiteenuse osutajad, kes konkurentsioiguse käsituses ei pruugi turgu valitseda, või jäetakse need probleemid üldse käsitlemata.

- (8) Selleks et tagada, et internetipõhise piletimüügiteenuse osutajatele ja raudteeveo-ettevõtjatele ei seataks ebamõistlikke kohustusi, tuleks selliste lepingute poolt nõuda õiglase, mõistlike ja mittediskrimineerivate lepingutingimuste aktsepteerimist. Eelkõige tuleks ebaõiglaseks pidada raudteeveo-ettevõtjate poolt kolmandatest isikutest internetipõhise rongipiletimüügi teenuse osutajate tasustamist ja internetipõhise rongipiletimüügi teenuse asendamatute osutajate hinnakujundust, kui see annab asjaomastele teenuseosutajatele või raudteeveo-ettevõtjatele eelise, mis on ebaproportsionaalne raudteeveo-ettevõtjatele osutatava teenuse maksumusega. Hinnakujunduse ja muude üldtingimuste õigluse kindlaksmääramisel võib mõõdupuuna kasutada järgmisi võrdlusaluseid: hinnad või tingimused, mille on kehtestanud teised teenuseosutajad samade või sarnaste teenuste suhtes; hinnad või tingimused, mille on kehtestanud teenuseosutaja mitmesuguste seotud teenuste või sarnaste teenuste või eri liiki kasutajate suhtes; hinnad või tingimused, mille on kehtestanud teenuseosutaja sama teenuse suhtes erinevates geograafilistes piirkondades; hinnad või tingimused, mille on kehtestanud teenuseosutaja sama teenuse suhtes, mida ta osutab platvormiga vertikaalselt integreeritud raudteeveo-ettevõtjale.
- (9) Selleks et edendada raudteed kui atraktiivset alternatiivi vähem kestlikele reisimisvõimalustele, peaks raudteeveo-ettevõtjad tegema raudteeveoteenuste piletid kättesaadavaks piisavalt aegsasti, et reisijad saaksid reise tõhusalt planeerida, ning internetipõhise piletimüügiteenuse osutajad ja muud raudteeveoteenuse osutajad peaksid saama pakkuda oma teenuseid, näiteks ühtseid pileteid, eelkõige mitut veoettevõtjat hõlmavate raudteeühenduste koordineerimise korral. [Taristu läbilaskevõime kasutamist käsitleva uue määruse] kohaselt peavad taristuettevõtjad avaldama liiklusgraafiku 5,25 kuud enne liiklusgraafikuperioodi algust. Seega niipea, kui liiklusgraafikus eraldatakse teenuste jaoks taristu läbilaskevõime, peaksid asjaomased piletid olema kättesaadavad ning raudteeveo-ettevõtjatel ja piletiteenuse osutajatel peaks olema võimalus müüa asjaomaste raudteeveoteenuste pileteid vähemalt viis kuud ette.
- (10) Selleks et anda klientidele täielik ülevaade olemasolevatest raudteeühendustest ja tagada kõigile teenuseosutajatele ühesugune nähtavus, peaksid internetipõhise rongipiletimüügi teenuse asendamatud osutajad olenemata raudteeveoteenuse osutajatelt vastavate taotluste saamisest avaldama oma veebisaidil kõigi teenuseosutajate kõik raudteeveoteenuse pakkumised ning lisama need klientide otsingutulemustesse. Selleks tuleks neil kasutada teavet, mis on kättesaadav komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2017/1926³² ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu

³² Komisjoni 31. mai 2017. aasta delegeeritud määrus (EL) 2017/1926, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2010/40/EL seoses mitmeliigilisi liikumisvõimalusi käsitlevate teabeteenuste osutamisega kogu ELis (ELT L 272, 21.10.2017, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2017/1926/oj).

direktiivi 2010/40/EL³³ alusel loodud riiklike juurdepääsupunktide kaudu, mis on andmekasutajate jaoks ühtne juurdepääsupunkt eri transpordiliikidega seotud liikumisvõimalusi ja liiklust käsitlevatele staatilistele, varasemaid perioode hõlmavatele, jälgitavatele ja dünaamilistele andmetele ning mis on olulised ausa konkurentsi ja tarbijate valikuvõimaluste toetamiseks.

- (11) Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile (EL) 2016/797³⁴ sätestati komisjoni rakendusmääruses (EL) 2026/253³⁵ liidu raudteesüsteemi allsüsteemi „telemaatikarakendused reisijate- ja kaubaveo teenuste jaoks“ koostalitluse tehniline kirjeldus (KTK). Asjaomase määrusega kehtestati ühised, spetsiifilised ja liideste nõuded raudteetranspordiantmete jagamisele, sealhulgas andmete jagamise ja edasisuunamisega seotud kohustused. See hõlmab sõiduplaane, ümberistumisaegu, raudteejaamade juurdepääsetavust, tariife, veotingimusi ning reaajas saadavaid ja prognoositavaid rongiliikluse andmeid. Raudteetranspordi puhul peavad need andmekogumid olema terviklikud, raudteeveo-ettevõtjate poolt regulaarselt ajakohastatavad ja kättesaadavad vähemalt riiklike juurdepääsupunktide kaudu ning neid peab saama kasutada ka turustamise eesmärgil. Kui andmed on endiselt puudulikud ja killustatud, raskendab see ühtsete piletite väljastamist, eelkõige piiriüleste reiside puhul. Kõigi 27 riikliku juurdepääsupunkti kaudu toimiv ühtne kontaktpunkt andmetega tutvumiseks lihtsustaks juurdepääsu asjakohastele andmetele kogu ELis ja edendaks üleeuroopaliste raudteeveoteenuste osutamist.
- (12) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused, et ta saaks kehtestada üksikasjalikud nõuded raudteeveoteenuse osutajate ja internetipõhise piletimüügiteenuse osutajate vaheliste õiglaste ja mittediskrimineerivate lepingutingimuste ühtlustatud tõlgendamiseks. Komisjonile tuleks anda rakendamisvolitused ka selleks, et võimaldada tal määrata kindlaks märkimisväärse turuosaga raudteeveo-ettevõtjaid või kustutada ettevõtjaid märkimisväärse turuosaga raudteeveo-ettevõtjate nimekirjast. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011³⁶.
- (13) Kuna käesoleva määruse eesmärke, mis hõlmavad piiriüleste rongireiside teenuse edendamist kestliku liikuvuse vahendina ja sellest tulenevat vajadust eeskirjade järele, mida ühetaoliselt kohaldatakse piiriüleste piletite suhtes, ei suuda liikmesriigid vajalikul määral saavutada, küll aga saab neid internetipõhise piletimüügiteenuse piiriüleste aspektide tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega.

³³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. juuli 2010. aasta direktiiv 2010/40/EL, mis käsitleb raamistikku intelligentsete transpordisüsteemide kasutuselevõtmiseks maanteetranspordis ja liideste jaoks teiste transpordiliikidega (ELT L 207, 6.8.2010, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2010/40/oj>).

³⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/797 Euroopa Liidu raudteesüsteemi koostalitluse kohta (uuesti sõnastatud) (ELT L 138, 26.5.2016, lk 44, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/797/oj>).

³⁵ Komisjoni 6. veebruari 2026. aasta rakendusmäärus (EL) 2026/253, milles käsitletakse Euroopa Liidu raudteesüsteemi telemaatikarakenduste allsüsteemi tehnilist kirjeldust andmete jagamise koostalitlusvõime tagamiseks raudteetranspordis (telematika KTK) ning millega tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 454/2011 (reisijateveoteenuste telemaatikarakenduste KTK) ja (EL) nr 1305/2014 (kaubaveoteenuste telemaatikarakenduste KTK) (ELT L, 2026/253, 10.2.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2026/253/oj).

³⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.

- (14) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2022/2065³⁷ on sätestatud täielikult ühtlustatud horisontaalsed normid vahendusteenuste, sealhulgas digiplatvormide ja internetipõhiste otsingumootorite pakkumise kohta liidus. Käesoleva määrusega ei tuleks muuta kõnealuse määruse kohaldamisala.
- (15) Kui raudteeveoteenuse osutajad, internetipõhise piletimüügiteenuse osutajad ja internetipõhise rongipiletimüügi teenuse asendamatud osutajad peavad vahetama isikuandmeid raudteetoodete kuvamiseks, edasisuunamiseks, edasimüümiseks või turustamiseks, peaks selline teabevahetus olema kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2016/679³⁸. Kui need pooled lepivad lepingutingimuste raames kokku konkreetsete küberturvalisuse meetmete rakendamises, tuleks nende meetmetega tagada ka isikuandmete kaitset ohustavatele riskidele vastav turbeaste.
- (16) Käesoleva määrusega raudteeveoteenuse osutajatele ja teatavatele rongipiletite veebimüügiteenuse osutajatele kehtestatud kohustused ei tohiks piirata Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 101 ja 102 ega riigisiseste konkurentsieeskirjade kohaldamist. Käesoleva määruse eesmärk on kaitsta liidu konkurentsieeskirjadega kaitstud huvidest erinevaid õiguslikke huve,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesolevas määruses sätestatakse raudteeveoteenuse osutajate ja teatavate internetipõhise rongipiletimüügi teenuse osutajate kohustused seoses raudteeveoteenuse kohta teabe esitamisega ning ärilepingute sõlmimisega raudteetoodete kuvamiseks, edasisuunamiseks, edasimüümiseks või turustamiseks.

Artikkel 2

Kohaldamisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse järgmise suhtes:

- (a) raudteeveoteenuse osutajad,
- (b) internetipõhise piletimüügiteenuse osutajad.

Määrust kohaldatakse osaliselt või täielikult liidus osutatavate raudteeveoteenuste suhtes.

³⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. oktoobri 2022. aasta määrus (EL) 2022/2065, mis käsitleb digiteenuste ühtset turgu ja millega muudetakse direktiivi 2000/31/EÜ (digiteenuste määrus) (ELT L 277, 27.10.2022, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj>).

³⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>).

2. Käesolev määrus ei piira määruse (EL) XX [määrus, mis käsitleb mitmeliigilist broneerimist]³⁹ ja infoühiskonna teenuste osutamise muid aspekte reguleerivate muude liidu õigusaktide kohaldamist.
3. Käesolev määrus ei piira Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 101 ja 102 ega liikmesriikide konkurentsieeskirjade kohaldamist.
4. Käesolevat määrust ei kohaldata järgmise suhtes:
 - (a) metroo- ja trammiteenused;
 - (b) üksnes ajaloolisel või turismi eesmärgil osutatavad raudteeveoteenused, mis harilikult ei ole mõeldud tavapäraste transpordivajaduste rahuldamiseks;
 - (c) raudteeveoteenused eraldiseisvatel võrkudel, mis on ette nähtud üksnes linna- või linnalähiliinide käitamiseks;
 - (d) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/1150⁴⁰ artikli 2 punktis 5 määratletud internetipõhised otsingumootorid.

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (1) „raudteeveo-ettevõtja“ – Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2012/34/EL⁴⁰ artikli 3 punktis 1 määratletud raudteeveo-ettevõtja;
- (2) „pilet“ – Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 2021/782⁴¹ artikli 3 punktis 7 määratletud pilet;
- (3) „internetipõhine piletimüügiteenus“ – infoühiskonna teenus, mis hõlmab lisaks raudteetoodete kuvamisele nende edasisuunamist, edasimüümist ja turustamist kas ettevõtjalt tarbijale või ettevõtjalt ettevõtjale pakutavas teenuses;
- (4) „raudteeveoteenuse osutaja“ – raudteeveo-ettevõtja, raudtee avaliku teenindamise lepingu eest vastutav pädev asutus või mis tahes muu juriidiline isik, kes osutab või korraldab raudtee-reisijateveo teenuseid;
- (5) „edasisuunamine“ – lõppkasutaja suunamine asjaomasele internetipõhisele piletimüügiteenusele, mille abil saab kontrollida ühe või mitme kuvatava raudteetoote kättesaadavust ja osta lõppkasutaja valitud raudteetooteid;
- (6) „edasimüümine“ – ühe või mitme raudteetootega seotud teenus, mida osutab rakendusmääruse (EL) 2026/253 artikli 3 punktis 42 määratletud vahendaja;
- (7) „turustamine“ – ühe või mitme raudteetootega seotud teenus, mida osutab rakendusmääruse (EL) 2026/253 artikli 3 punktis 38 määratletud turustaja;
- (8) „ärileping“ – raudteeveoteenuse osutaja ja internetipõhise piletimüügiteenuse osutaja vaheline kirjalik leping, milles käsitletakse raudteetoodete kuvamist, edasisuunamist, edasimüümist või turustamist;

³⁹ Määrus (EL) XX, mis käsitleb mitmeliigilist broneerimist.

⁴⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. novembri 2012. aasta direktiiv 2012/34/EL, millega luuakse ühtne Euroopa raudteepiirkond (ELT L 343, 14.12.2012, lk 32, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2012/34/oj>).

⁴¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2021. aasta määrus (EL) 2021/782 rongireisijate õiguste ja kohustuste kohta (ELT L 172, 17.5.2021, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/782/oj>).

- (9) „reisivõimaluste otsijate ja reisi broneerijate suhe“ – raudteeveoteenuse osutaja internetipõhise piletimüügiteenuse kaudu esitatud piletimüügiga seotud päringute arvu ja teatava ajavahemiku jooksul tegelikult müüdud piletite suhtarv;
- (10) „raudteetoode“ – rakendusmääruse (EL) 2026/253 artikli 3 punktis 4 määratletud raudteetoode;
- (11) „broneering“ – määruse (EL) 2021/782 artikli 3 punktis 8 määratletud broneering;
- (12) „vertikaalselt integreeritud“ – asjaomaste üksuste organisatsiooniline, rahaline ja halduslik integreerumine tingimustel, mis võimaldavad ühel neist teostada teise üle otsest või kaudset kontrolli nõukogu määruse (EÜ) nr 139/2004⁴² artikli 3 tähenduses;
- (13) „ühtne pilet“ – määruse (EL) 2021/782 artikli 3 punktis 9a määratletud ühtne pilet;
- (14) „sisu“ – kõik raudteetooted ning nendega seotud allahindlused ja kasutusviisid, sealhulgas reaaliaja-andmed, mis on seotud raudteeveoteenuse osutaja raudtee-reisijateveo teenustega ja mis kuvatakse kokkuleppel raudteeveoteenuse osutajaga raudteeveoteenuse osutaja enda internetipõhises kasutajaliideses või muus digitaalses kanalis;
- (15) „internetipõhine kasutajaliides“ – internetipõhine kasutajaliides määruse (EL) 2022/2065 artikli 3 punktis m määratletud tähenduses.

Artikkel 4

Kohustus pakkuda internetipõhise piletimüügiteenuse osutajatele sisu (jagamiskohustus)

1. Raudteeveoteenuse osutaja sõlmib taotluse esitanud internetipõhise piletimüügiteenuse osutajaga ärilepingu, et pakkuda sisu oma raudteetoodete kuvamiseks, edasisuunamiseks, edasimüümiseks või turustamiseks.

Esimeses lõigus osutatud leping ei hõlma pileteid, mis võimaldavad nende omanikel reisida mitme transpordiliigiga, kui asjaomase raudteeveoteenuse piletid on tehtud kättesaadavaks ja neid saab osta eraldiseisva raudteetootena.

Raudteeveoteenuse osutaja alustab läbirääkimisi esimeses lõigus osutatud lepingu sõlmimiseks kahe kuu jooksul alates internetipõhise piletimüügiteenuse osutaja taotluse saamisest. Kui pooled ei ole kokku leppinud teisiti, sõlmitakse leping kaheksa kuu jooksul alates taotluse saamisest.
2. Kui artikli 11 lõike 5 kohasest otsusest ei tulene teisiti, ei kohaldata käesoleva artikli lõiget 1 juhul, kui taotluse esitanud internetipõhise piletimüügiteenuse osutaja keeldub täitmast tingimusi, mida raudteeveoteenuse osutaja nõuab vastavalt artikli 6 lõikele 2.

⁴² Nõukogu 20. jaanuari 2004. aasta määrus (EÜ) nr 139/2004 kontrolli kehtestamise kohta ettevõtjate koondumiste üle (EÜ ühinemismäärus) (ELT L 24, 29.1.2004, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2004/139/oj>).

Artikkel 5

Internetipõhise rongipiletimüügi teenuse asendamatute osutajate kohustus majutada raudteetooteid (majutamiskohustus)

1. Internetipõhise piletimüügiteenuse osutajaid käsitatakse internetipõhise rongipiletimüügi teenuse asendamatute osutajatena, kui nad on vertikaalselt integreeritud raudteeveo-ettevõtjaga, kes artikli 7 kohaselt on määratud asjaomases liikmesriigis märkimisväärset turuosa omavaks raudteeveo-ettevõtjaks.
2. Internetipõhise rongipiletimüügi teenuse asendamatute osutaja sõlmib taotluse esitanud raudteeveoteenuse osutajaga ärilepingu, et kuvada, edasi suunata, edasi müüa või turustada asjaomase raudtee-reisijateveo teenuse osutaja raudteetooteid seoses teenustega, mida pakutakse liikmesriigis või mille lähte- või sihtkoht on liikmesriigis, kus internetipõhise piletimüügiteenuse osutajaga vertikaalselt integreeritud raudteeveo-ettevõtjal on raudteeveoturul märkimisväärne turuosa artikli 7 tähenduses.

Internetipõhise rongipiletimüügi teenuse asendamatute osutaja alustab läbirääkimisi esimeses lõigus osutatud lepingu sõlmimiseks kahe kuu jooksul alates raudteeveoteenuse osutaja taotluse saamisest. Kui pooled ei ole kokku leppinud teisiti, sõlmitakse leping kaheksa kuu jooksul alates taotluse saamisest.

3. Kui artikli 11 lõike 5 kohasest otsusest ei tulene teisiti, ei kohaldata käesoleva artikli lõiget 2 juhul, kui taotluse esitanud raudteeveoteenuse osutaja keeldub täitmast tingimusi, mida internetipõhise rongipiletimüügi teenuse asendamatute osutaja nõuab vastavalt artikli 6 lõikele 4.
4. Olenemata taotlusest ja mitte hiljem kui [Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, palun lisada kuupäev – 12 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist] lisab internetipõhise rongipiletimüügi teenuse asendamatute osutaja asjakohastes otsingutulemustesse kõik kättesaadavad raudteeveoteenused, mida osutatakse või mille lähte- või sihtkoht on liikmesriigis, kus internetipõhise piletimüügiteenuse osutajaga vertikaalselt integreeritud raudteeveo-ettevõtjal on raudteeturul märkimisväärne turuosa käesoleva määruse artikli 7 tähenduses, ning kuvab neid teenuseid asjakohastes otsingutulemustes. Kättesaadavate teenuste sõiduplaanid esitatakse teabe põhjal, mis on kättesaadav delegeeritud määrusega (EL) 2017/1926 loodud riiklike juurdepääsupunktide kaudu.

Artikkel 6

Õiglasel ja mittediskrimineerivad tingimused

1. Artikli 4 lõike 1 alusel ärilepinguid sõlmivad raudteeveoteenuse osutajad:
 - (a) ei lisa ärilepingule ebaõiglasi tingimusi ega nõua nõustumist lisatingimustega, mis ei ole vajalikud nende raudteetoodete kuvamiseks, edasisuunamiseks, edasimüümiseks ega turustamiseks;
 - (b) teevad internetipõhise piletimüügiteenuse osutaja nõudmise korral talle kättesaadavaks kogu oma raudteetoodetega seotud sisu, sealhulgas selliste toodete kohta, mis sõltuvad kättesaadavusest ja broneeringutest või indekseeritud hinnast rakendusmääruse (EL) 2026/253 artikli 3 punkti 45 tähenduses;

- (c) teevad internetipõhise piletimüügiteenuse osutaja nõudmise korral talle kättesaadavaks kõik reaalaja-andmed seoses raudtee-reisijateveo teenustega, mille need raudteeveoteenuse osutajad teevad tarbijatele kättesaadavaks oma internetipõhise kasutajaliidese, digitaalse piletimüügi- või teabevahetuskanali kaudu;
- (d) tagavad, et kõik ärilepingu rakendamise raames esitatavad andmed, sealhulgas sisu, on täpsed, täielikud ja ajakohased;
- (e) võimaldavad internetipõhise piletimüügiteenuse osutajal kombineerida mis tahes raudteetooteid, sealhulgas erinevate raudteeveoteenuse osutajate tooteid, tingimusel et kohaldatakse rakendusmääruse (EL) 2026/253 artikli 15 kohaselt kehtestatud minimaalseid ümberistumisaegu;
- (f) lubavad internetipõhise piletimüügiteenuse osutajal raudteetoodete kombineerimise korral müüa seda kombinatsiooni ühtse piletina;
- (g) tagavad, et kui lepitakse kokku tasu kohaldamises, on selline tasu õiglane, mõistlik ja mittediskrimineeriv;
- (h) tagavad, et reisivõimaluste otsijate ja reisi broneerijate suhet käsitlevad nõuded on õiglasel, mõistlikul ja mittediskrimineerival, ning eelkõige, et vajaduse korral on need nõuded vähemalt samad, mis on kokku lepitud nende endi vertikaalselt integreeritud internetipõhise piletimüügiteenuse osutajaga;
- (i) ei tohi osaleda üheski tegevuses, mis kahjustab punktides a–h sätestatud kohustuste tõhusat täitmist, olenemata sellest, kas selline tegevus on lepingulist, ärilist, tehnilist või muud laadi.

2. Raudteeveoteenuse osutajad võivad nõuda, et artikli 4 lõike 1 alusel ärilepinguid sõlmivad internetipõhise piletimüügiteenuse osutajad nõustuksid mõistlike tingimustega, sealhulgas järgmisega:

- (a) internetipõhise piletimüügiteenuse kaudu tehtud päringute ja tehingutega seotud andmete edastamine;
- (b) minimaalse tehnilise suutlikkuse tagamine vastavalt rakendusmääruse (EL) 2026/253 artiklitele 4, 6, 7, 9, 10, 11, 13, 14, 15 ja 18 ning selle lisale;
- (c) finantsstabiilsuse ja maksevõime tõendamine, sealhulgas vastavus kohaldatavatele raamatupidamiseeskirjadele, ning piisavate rahaliste vahendite olemasolu tõendamine ärilepingust tulenevate kohustuste täitmiseks;
- (d) talitluspidevuse kavade esitamine;
- (e) küberturvalisuse meetmete rakendamine ja haldamine, et tagada kaitse loata juurdepääsu, andmetega seotud rikkumiste ja muude küberohtude eest;
- (f) tagamine, et nende raudteetoodete kõrval ei kuvata kahjulikku ega ebasüdasat reklaamsisu;
- (g) andmevahetuse ja maksete õigeaegsus.

Mõistlikud ühekordsed kulud, mis on seotud raudteeveoteenuse osutaja vastavate operatsioonisüsteemidega ühenduse loomisega, kannab taotluse esitanud internetipõhise piletimüügiteenuse osutaja.

3. Artikli 5 alusel ärilepingut sõlmiv internetipõhise rongipiletimüügi teenuse asendamatu osutaja:

- (a) ei lisa ärilepingule ebaõiglasi tingimusi ega nõua nõustumist lisatingimustega, mis ei ole vajalikud raudteetoodete kuvamiseks, edasisuunamiseks, edasimüümiseks ega turustamiseks;
 - (b) tagab, et kõik ärilepingu rakendamise raames esitatavad andmed, sealhulgas sisu, on täpsed, täielikud ja ajakohased;
 - (c) tagab, et kui lepitakse kokku tasu kohaldamises, on selline tasu õiglane, mõistlik ja mittediskrimineeriv;
 - (d) nõustub reisivõimaluste otsijate ja reisi broneerijate suhet käsitlevate nõuetega, mis on õiglasel, mõistlikul ja mittediskrimineerival;
 - (e) vajaduse korral tagab vajaliku kaitse ja käitlemise järgmise puhul:
 - i) isikuandmed vastavalt määrusele (EL) 2016/679;
 - ii) tundlikud äriandmed;
 - (f) ei osale üheski tegevuses, mis kahjustab punktides a–e sätestatud kohustuste tõhusat täitmist, olenemata sellest, kas selline tegevus on lepingulist, ärilist, tehnilist või muud laadi.
4. Internetipõhise rongipiletimüügi teenuse asendamatud osutajad võivad artikli 5 alusel ärilepinguid sõlmivatelt raudteeveoteenuse osutajatelt nõuda nõustumist mõistlike käitamis- ja tehniliste tingimustega, sealhulgas järgmisega:
- (a) minimaalse tehnilise suutlikkuse tagamine vastavalt rakendusmääruse (EL) 2026/253 artiklitele 7, 10, 11 ja 14 ning selle lisale;
 - (b) küberturvalisuse meetmete rakendamine ja haldamine, et tagada kaitse loata juurdepääsu, andmetega seotud rikkumiste ja muude küberohtude eest;
 - (c) vajaduse korral tagavad vajaliku kaitse ja käitlemise järgmise puhul:
 - i) isikuandmed kooskõlas määrusega (EL) 2016/679;
 - ii) tundlikud äriandmed;
 - (d) andmevahetuse ja maksete õigeaegsus.
5. Komisjon võib rakendusaktidega kehtestada üksikasjalikud sätted õiglaste ja mittediskrimineerivate tingimuste ühtlustatud tõlgendamise kohta ärilepingutes, mis sõlmitakse raudteeveoteenuse osutajate ja internetipõhise piletimüügiteenuse osutajate vahel artiklite 4 ja 5 alusel. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 13 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

Artikkel 7

Märkimisväärse turuosaga raudteeveo-ettevõtjad

1. Raudteeveo-ettevõtja määratakse asjaomase liikmesriigi raudteeveoturul märkimisväärset turuosa omavaks raudteeveo-ettevõtjaks, kui ta osutab selles liikmesriigis vähemalt 50 % raudtee-reisijateveo teenustest, väljendatuna reisijakilomeetrites.

2. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud turuosa määratakse kindlaks andmete põhjal, mille liikmesriigid esitavad komisjonile vastavalt komisjoni rakendusmäärusele (EL) 2015/1100⁴³.
3. Komisjon võtab kuue kuu jooksul pärast käesoleva artikli lõikes 2 osutatud andmete saamist rakendusaktiga vastu otsuse, mille kohaselt raudteeveo-ettevõtja määratakse käesoleva artikli lõike 1 kohaselt raudteeveoturul märkimisväärset turuosa omavaks raudteeveo-ettevõtjaks. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 13 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega. Komisjon avaldab põhjendamatu viivitusega spetsiaalsel veebisaidil nimekirja raudteeveo-ettevõtjatest, kellel on raudteeveoturul märkimisväärne turuosa, ja ajakohastab seda.
4. Kui raudteeveo-ettevõtja määramisega seotud asjaolud on muutunud, st raudteeveo-ettevõtja raudtee-reisijateveo turuosa on tema määramisega seotud liikmesriigis ühe aasta pikkuse katkematu ajavahemiku jooksul olnud väiksem kui 50 %, võib raudteeveo-ettevõtja paluda komisjonil lõpetada tema määramise asjaomase liikmesriigi märkimisväärse turuosaga raudteeveo-ettevõtjaks ja kustutada ta käesoleva artikli lõikes 3 osutatud nimekirjast. Komisjon hindab taotlust käesoleva artikli lõikes 2 osutatud viimaste kättesaadavate andmete põhjal ning võtab juhul, kui taotlus on hinnatud põhjendatuks, vastu rakendusakti, millega lõpetatakse asjaomase raudteeveo-ettevõtja käsitlemine märkimisväärse turuosaga ettevõtjana ja kustutatakse ta asjaomasest nimekirjast. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 13 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

Artikkel 8

Broneerimisperiood

Raudteeveoteenuse osutajad teevad raudteeveoteenuse piletid müügiks kättesaadavaks vähemalt viis kuud enne asjaomase raudteeveoteenuse osutamist, tingimusel et see on kantud [määrus, mis käsitleb raudteetaristu läbilaskevõime kasutamist] artikli 5 punktis 14 määratletud liiklusgraafikusse. See nõue ei piira raudteeveoteenuse osutaja võimalust muuta edaspidi oma hindu või lisada liiklusgraafikusse uusi teenuseid. Lisandunud teenuste piletid tehakse kättesaadavaks viivitamata pärast liiklusgraafikusse lisamist.

Artikkel 9

Riiklikud täitevasutused

1. Liikmesriigid määravad käesoleva määruse kohaseks riiklikuks täitevasutuseks direktiivi 2012/34/EL artiklis 55 osutatud reguleeriva asutuse.
Liikmesriigid, kelle suhtes ei kohaldata direktiivi 2012/34/EL artiklit 55, määravad riiklikuks täitevasutuseks täitevasutuse, mille nad on määranud määruse [määrus, mis käsitleb mitmeliigilist broneerimist] alusel.
2. Selle liikmesriigi riiklikul täitevasutusel, kus raudteeveoteenuse osutaja on asutatud, on õigus nõuda asjaomaselt raudteeveoteenuse osutajalt käesoleva määruse täitmist.
3. Selle liikmesriigi riiklikul täitevasutusel, kus internetipõhise rongipiletimüügi teenuse osutaja on asutatud, on õigus nõuda asjaomaselt teenuseosutajalt käesoleva määruse täitmist.

⁴³ Komisjoni 7. juuli 2015. aasta rakendusmäärus (EL) 2015/1100 liikmesriikide aruandekohustuste kohta raudteeturu järelevalve raames (ELT L 181, 9.7.2015, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2015/1100/oj).

4. Kui internetipõhise rongipiletimüügi teenuse osutaja ei ole liidus asutatud, on kõikide liikmesriikide riiklikel täitevasutustel õigus nõuda asjaomaselt piletimüügiteenuse osutajalt käesoleva määruse täitmist.

Artikkel 10

Riiklike täitevasutuste ülesanded ja pädevus

1. Liikmesriigid tagavad, et riikliku täitevasutuse ülesanded ja kohustused on selgelt määratletud ning hõlmavad vähemalt järgmist:
 - (a) käesoleva määruse järgimise seire ja meetmete võtmine määruse nõuetekohase rakendamise tagamiseks;
 - (b) käesoleva määruse väidetavate rikkumiste kohta esitatud kaebuste käsitlemine;
 - (c) omal algatusel tegutsemine, et tagada käesoleva määruse järgimine;
 - (d) kooskõlas artikliga 12 kehtestatud karistuste määramine, kui riiklik täitevasutus teeb kindlaks, et käesoleva määruse sätteid on rikutud;
 - (e) koostöö tegemine teiste liikmesriikide riiklike täitevasutuste ja komisjoniga, et tagada käesoleva määruse ühtne täitmine.
2. Seoses lõike 1 kohaldamisega esitavad raudteeveoteenuse osutajad, internetipõhise piletimüügiteenuse osutajad ja vajaduse korral kõik muud üksused pädevale riiklikule täitevasutusele sellelt taotluse saamisel asjakohased dokumendid ja teabe põhjendamatu viivitusega ja hiljemalt ühe kuu jooksul alates vastava taotluse kättesaamisest. Keerukate juhtumite puhul võib riiklik täitevasutus taotluse korral seda tähtaega pikendada maksimaalselt kolme kuuni alates vastava taotluse kättesaamisest.
3. Riikliku täitevasutuse otsus on siduv kõigile selles otsuses osutatud isikutele. See ei allu teise haldusorgani kontrollile. Riiklikul täitevasutusel on õigus nõuda oma otsuste täitmist, rakendades asjakohaseid karistusi.
4. Liikmesriigid tagavad, et riikliku täitevasutuse tehtud otsuseid on võimalik kohtus vaidlustada. Riikliku täitevasutuse otsuse peale esitatud kaebusel võib olla otsuse täitmist peatav toime üksnes siis, kui otsuse vahetu õigusmõju võib põhjustada otsuse vaidlustajale pöördumatut või ilmselgelt ülemäärast kahju.
5. Liikmesriigid tagavad, et riikliku täitevasutuse tehtud otsused avaldatakse.
6. Riiklikud täitevasutused teevad koostööd teiste liikmesriikide riiklike täitevasutustega ja komisjoniga, et tagada käesoleva määruse ühtne täitmine, vastastikune abi turujärelevalvega seotud ülesannete puhul, täitmise tagamine, turuosa määramise protsess ja kaebuste käsitlemine, sealhulgas asjakohase teabe vahetamise kaudu, samal ajal nõuetekohaselt austades tundlike äriandmete konfidentsiaalsust. Riiklikud täitevasutused teevad direktiivi 2012/34/EL artikli 57 lõikes 1 osutatud reguleerivate asutuste võrgustiku raames koostööd seoses ühiste konsultatsioonide ja uurimiste, arvamuste või soovitude vastuvõtmise või muu asjakohase tegevusega. Kui käesoleva määruse artikli 9 lõike 1 teise lõigu kohaselt on määratud riiklik täitevasutus, kutsutakse seda asutust käesoleva määruse kohaldamiseks võrgustikuga ühinema.
7. Riiklikud täitevasutused avaldavad [30. juuniks 2030] ja seejärel iga kahe aasta tagant aruanded statistikaga oma käesolevast määrusest tuleneva tegevuse, sealhulgas

kohaldatud karistuste kohta. Aruanded tehakse avalikult kättesaadavaks täitevasutuste veebisaitidel.

Artikkel 11

Kaebused

1. Internetipõhise piletimüügiteenuse osutajatel on õigus esitada kaebus käesoleva määruse väidetava rikkumise kohta selle liikmesriigi riiklikule täitevasutusele, kus nad on asutatud.
2. Raudteeveoteenuse osutajatel on õigus esitada kaebusi käesoleva määruse väidetava rikkumise kohta selle liikmesriigi riiklikule täitevasutusele, kus nad on asutatud.
3. Internetipõhise piletimüügiteenuse osutajal, kes ei ole asutatud liidus, on õigus esitada käesoleva määruse väidetava rikkumise kohta kaebus selle liikmesriigi pädevale riiklikule täitevasutusele, kus väidetava rikkumise toime pannud pool on asutatud või mille territooriumil asjaomaseid raudteeveoteenuseid või osa neist teenustest osutati.
4. Käesoleva artikli lõigete 1, 2 ja 3 kohase kaebuse saanud riiklik täitevasutus hindab kaebust. Vajaduse korral edastab ta selle viivitamata pädevale riiklikule täitevasutusele vastavalt artiklile 9.
5. Pädev riiklik täitevasutus käsitleb kaebusi mõistliku aja jooksul. Kui kaebus puudutab artikli 4 lõikes 1 ja artikli 5 lõikes 2 osutatud ärilepingu sõlmimata jätmist kaheksa kuu jooksul, teeb riiklik täitevasutus kuue kuu jooksul alates kaebuse saamisest otsuse, milles määratakse kindlaks sõlmimisele kuuluva lepingu tingimused.
6. Riiklikud täitevasutused keelduvad kaebust menetlemast, kui teine samateemaline kaebus samade poolte vahel on juba esitatud teisele riiklikule täitevasutusele või kui mõne liikmesriigi kohtus on taotletud tõhusat õiguskaitsevahendit.
7. Selle liikmesriigi riiklik täitevasutus, kus internetipõhise piletimüügiteenuse osutaja on asutatud, ja selle liikmesriigi riiklik täitevasutus, kus asjaomast raudteeveoteenust või osa sellest osutatakse, teevad koostööd kooskõlas artikli 10 lõikega 6.
8. Riiklikud täitevasutused esitavad kaebuse olemasolu kohta teavet nende liikmesriikide riiklikele täitevasutustele,
 - (a) kus on asutatud kaebusega seotud internetipõhise piletimüügiteenuse osutaja;
 - (b) kus on asutatud kaebusega seotud raudteeveo-ettevõtja;
 - (c) mille territooriumil veoteenuseid osutati.

Kaebust menetlev riiklik täitevasutus võib taotleda asjakohast teavet ka esimeses lõigus osutatud riiklikelt täitevasutustelt ning võtab seda teavet enne otsuse tegemist arvesse.

Artikkel 12

Karistused

1. Liikmesriigid kehtestavad käesoleva määruse rikkumise korral kohaldatavad karistusnormid ja võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada nende rakendamine ja

täitmine. Nimetatud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed, hoiatavad ja mittediskrimineerivad.

2. Liikmesriik teatab komisjonile need normid ja meetmed hiljemalt [käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäev] ja annab komisjonile viivitamata teada kõigist nende muudatustest.

Artikkel 13

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab direktiivi 2012/34/EL artikli 62 lõike 1 alusel loodud Euroopa ühtse raudteepiirkonna komitee (SERAC). Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.

Artikkel 14

Aruanne

Hiljemalt [Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, palun lisada kuupäev viis aastat pärast käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäeva] hindab komisjon käesoleva määruse rakendamist ning esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande selle rakendamisega seotud peamiste järelduste kohta.

Artikkel 15

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolevat määrust kohaldatakse alates [12 kuud pärast jõustumist].

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

FINANTS- JA DIGISELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, mis käsitleb rongipiletite müüki

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad

Transport, digiteenused.

1.3. Eesmärgid

1.3.1. Üldeesmärgid

Edendada mitme veoettevõtjaga reise puhul ühtsete rongipiletite kasutamist.

1.3.2. Erieesmärgid

Parandada internetipõhise piletimüügiteenuse osutajate pakutava raudteeveoteenuse terviklikkust.

1.3.3. Oodatavad tulemused ja mõju

Märkige, milline peaks olema ettepaneku/algatuse oodatav mõju toetusesaajatele/sihtrühmale.

Ettepanek peaks suurendama raudteeveo atraktiivsust, tehes rohkem olemasolevaid teenuseid internetipõhise piletimüügiteenuse osutajate kaudu hõlpsasti kättesaadavaks ning edendades selliste toodete kombineerimist ühtse pileti vormis, seda ka mitme veoettevõtjaga reise puhul. See peaks soodustama üleminekut ühelt transpordiliigilt teisele ja aitama seeläbi kaasa rohelise kokkuleppe eesmärkide saavutamisele.

1.3.4. Tulemusnäitajad

Märkige, milliste näitajate abil jälgitakse edusamme ja saavutusi.

Peamised vahe-eesmärgid, mida eesmärgi edusammude ja saavutuste jälgimiseks kaalutakse, on i) suurendada rongipiletite, sealhulgas mitme veoettevõtjaga reise ühtsete piletite internetipõhist pakkumist ning ii) tagada õiglasel ja mittediskrimineerivad ärilepingu läbirääkimised raudtee-reisijateveo teenuste korraldajate ja internetipõhise piletimüügiteenuse osutajate vahel. Selle eesmärgi saavutamiseks tehtud edusamme jälgitakse kahe põhinäitaja abil: asjaomaste raudtee-reisijateveo teenuse osutajate arv i) internetipõhise rongipiletimüügi teenuse asendamatute osutajate hulgas ning ii) internetipõhise piletimüügiteenuse peamiste osutajate hulgas.

1.4. Ettepanek/algatus käsitleb

☒ uut meetet

☐ uut meetet, mis tuleneb katseprojektist / ettevalmistavast meetmest⁴⁴

☐ olemasoleva meetme pikendamist

☐ ühe või mitme meetme ümbersuunamist teise või uude meetmesse või ühendamist teise või uue meetmega

⁴⁴

Vastavalt finantsmääruse artikli 58 lõike 2 punktile a või b.

1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendused

1.5.1. Lühi- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused, sealhulgas algatuse rakendamise üksikasjalik ajakava

Põhinõuded hõlmavad järgmist:

- (a) 2026. aasta alguses vastu võetud telemaatikarakenduste koostalitluse tehnilises kirjelduses esitatud andmevahetusnõuete rakendamine raudteesektoris;
- (b) käesoleva määruse täitmise piisav tagamine raudteevaldkonda reguleerivate riiklike asutuste poolt. Määrust hakatakse kohaldama kaksteist kuud pärast selle jõustumist, mis peaks toimuma ligikaudu 2028. aasta teises pooles;
- (c) enne jõustumist kavatseb liikuvuse ja transpordi peadirektoraat korraldada teabekohtumisi sidusrühmadega, et tagada määruse sujuv rakendamine.

1.5.2. ELi meetme lisaväärtus (see võib tuleneda eri teguritest, nagu kooskõlastamisest saadav kasu, õiguskindlus, suurem tõhusus või vastastikune täiendavus). Käesoleva punkti kohaldamisel tähendab „ELi meetme lisaväärtus“ väärtust, mis tuleneb liidu sekkumisest ja lisandub väärtusele, mille liikmesriigid oleksid muidu üksi loonud.

ELi tasandi meede on põhjendatud, sest liikmesriigid üksi ei suuda kavandatud meetme eesmärgi piisaval määral saavutada. Kuigi raudtee-reisijateveo teenuste korraldajaid ja internetipõhist piletimüügiteenust käsitlevaid õiguslikke meetmeid saab välja töötada piirkondlikul või riiklikul tasandil, on ELi transpordisüsteemi järjepidevuse tagamiseks vaja kohaldada kogu ELi hõlmavat lähenemisviisi, eelkõige raudteesektoris. Killustunud piletimüügiteenus takistab sujuvat rahvusvahelist reisimist, piirab mitmeliigilise transpordi lahenduste tõhusust ning raudteetaristu ja avaliku teenindamise kohustuse alla kuuluvate teenuste avaliku sektori poolse rahastamise tõhusust. ELi tasandi sekkumine võib aidata neid takistusi ületada, ühtlustades andmete jagamise tavasid, muutes lepingute üle peetavad läbirääkimised kohustuslikuks, lihtsustades neid ja edendades konkurentsi.

1.5.3. Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid

Õppida oleks võimalik lennundussektori, täpsemalt arvutipõhiste ettetellimissüsteemide toimimisjuhendiga seotud kogemustest. Nõukogu määrus nr 2299/89⁴⁵ võeti vastu selleks, et tagada kõikide selliste lennuettevõtjate võrdne kohtlemine, kelle lennud olid hõlmatud arvutipõhise ettetellimissüsteemiga, et edendada lennuettevõtjate vahelist konkurentsi lennupiletite kaudse turustamise sektoris. Sellega kehtestati nõue näidata tulemusi erapooletul kuval, mis ei soosinud arvutipõhise ettetellimissüsteemi ematettevõtjaid (või muid vedajaid), ning tagada, et ematettevõtjad ei eelistaks oma arvutipõhist ettetellimissüsteemi teistele, samuti tagada, et reisibüroodel ja kokkuvõttes tarbijatel oleks teenustele erapooletu juurdepääs. Arvutipõhiste ettetellimissüsteemide toimimisjuhendit hinnati 2020. aastal. Hindamisel jõuti järeldusele, et i) võrdsete tingimuste tagamise ja ii) läbipaistvuse suurendamise eesmärgid on endiselt asjakohased. Hindamine näitas, et toimimisjuhend ei ole täielikult taganud kõigile osalevatele lennuettevõtjatele võrdseid võimalusi arvutipõhiste ettetellimissüsteemide teenuste kättesaadavuse ja

⁴⁵

Nõukogu 24. juuli 1989. aasta määrus (EMÜ) nr 2299/89 toimimisjuhendi kohta arvutipõhiste ettetellimissüsteemide puhul (ELT L 220, 29.7.1989, lk 1).

kasutamise osas, kuna see ei ole kaasa toonud eri suurusega lennuettevõtjate paremini tasakaalustatud läbirääkimispositsiooni arvutipõhiste ettetellimissüsteemide suhtes. Hindamise käigus jõuti siiski järeldusele, et neutraalse andmeesituse vormis kehtestatud läbipaistvusnõuded on endiselt olulised, sest reisikorraldajad ning nii veebis kui ka väljaspool seda tegutsevad reisibürood sõltuvad endiselt suurel määral arvutipõhiste ettetellimissüsteemide andmetest, eelkõige ärireiside puhul. Hindamises jõuti ka järeldusele, et kuigi raudtee- ja mitmeliigilise transpordi edendamine on endiselt oluline, tuleks seda teha pigem laiemate algatuste kui arvutipõhiseid ettetellimissüsteeme käsitlevate eeskirjade kaudu.

1.5.4. *Kooskõla mitmeaastase finantsraamistikuga ja võimalik koostoime muude asjakohaste vahenditega*

Ettepanek on kooskõlas muude ELi vahendite ja asjakohaste ELi poliitikavaldkondadega, eelkõige järgmisega.

Transpordi digitaliseerimise poliitika. Mitmeliigiliste liikumisvõimalustega seotud teabeteenuseid käsitleva delegeeritud määruse kohaselt peavad liikmesriigid mitmeliigilisi liikumisvõimalusi käsitlevate teabeteenuste osutamiseks looma riiklikud juurdepääsupunktid, mis on andmekasutajate jaoks ühtne juurdepääsupunkt eri transpordiliikidega seotud liikumisvõimalusi ja liiklust käsitlevatele staatilistele, varasemaid perioode hõlmavatele, jälgitavatele ja dünaamilistele andmetele. Internetipõhise piletimüügiteenuse osutajate vaheline teabevahetus, mis võimaldab teha broneeringuid ja korraldada piletimüüki, nõuab siiski täiendavaid andmeid (nt reaalajas pilethinnad).

Horisontaalne andmepoliitika. Digiturgude määruse üldpõhimõtete täiendamiseks on rongipiletite müüki käsitleva määruse ettepanekusse lisatud valdkondlikud meetmed, et muuta tarbijatele pakutav teave läbipaistvamaks ja luua sidusrühmadele võrdsed võimalused rongipiletite müügiks. Rongipiletite müüki käsitleva määruse ettepanek täiendab digiteenuste määruse sätteid, kuna see toetab samuti turvalist, prognoositavat ja usaldusväärset veebikeskkonda. Koostoime andmemäärusega tagatakse andmete jagamist käsitlevate ühtlustatud normide, sealhulgas andmete jagamist ettevõtelt riigile käsitlevate normide ja ebaõiglasi lepingutingimusi käsitlevate normide kaudu.

Kaubandustavade poliitika. Ebalausate kaubandustavade direktiivi muudatustega keelatakse varjatud reklaam ja tasuline müügiedendus toodete paremusjärjestuses parema positsiooni saamiseks internetipõhiste turustamisplatvormide otsingutulemustes. Need normid täiendavad rongipiletite müüki käsitleva määruse ettepanekut, millega antakse raudteeveoteenuse osutajatele õigus olla esindatud kõige olulisemate internetipõhise rongipiletimüügi teenuse osutajate juures.

1.5.5. *Erinevate kasutada olevate rahastamisvõimaluste, sealhulgas vahendite ümberpaigutamise võimaluste hinnang*

Euroopa Komisjoni korduvad kohandamiskulud on seotud nõudega, mis puudutab Euroopa Komisjoni tegevust seoses märkimisväärset turuosa omavate internetipõhise rongipiletimüügi teenuse asendamatute osutajate kindlaksmääramisega, tegevuse koordineerimist riiklike reguleerivate asutustega ja vastavate riigisiseste turgude jälgimist. Eeldatakse, et alates 2028. aastast on selleks vaja kaks täistööajale taandatud töötajat aastas.

1.6. Ettepaneku/algatuse ja selle finantsmõju kestus

☐ Piiratud kestusega

- ☐ hõlmab ajavahemikku [PP/KK]AAAA–[PP/KK]AAAA
- ☐ finantsmõju kulukohustuste assigneeringutele avaldub ajavahemikul AAAA–AAAA ja maksete assigneeringutele ajavahemikul AAAA–AAAA.

☒ Piiramatu kestusega

Rakendamise käivitumisperiood hõlmab ajavahemikku 2028–2030, millele järgneb täieulatuslik rakendamine.

1.7. Kavandatud eelarve täitmise viis(id)

☒ Eelarve otsene täitmine komisjoni poolt

- ☒ tema talituste kaudu, sealhulgas kasutades liidu delegatsioonides töötavat komisjoni personali;
- ☐ rakendusametite kaudu

☐ Eelarve jagatud täitmine koostöös liikmesriikidega

☐ Eelarve kaudne täitmine, mille puhul eelarve täitmise ülesanded on delegeeritud:

- ☐ kolmandatele riikidele või nende määratud asutustele
- ☐ rahvusvahelistele organisatsioonidele ja nende allasutustele (nimetage)
- ☐ Euroopa Investeeringuspangale ja Euroopa Investeeringufondile
- ☐ finantsmääruse artiklites 70 ja 71 osutatud asutustele
- ☐ avalik-õiguslikele asutustele
- ☐ avalikke teenuseid osutavatele eraõiguslikele asutustele, sel määral, mil neile antakse piisavad finantstagatised
- ☐ liikmesriigi eraõigusega reguleeritud asutustele, kellele on delegeeritud avaliku ja erasektori partnerluse rakendamine ja kellele antakse piisavad finantstagatised
- ☐ asutustele või isikutele, kellele on delegeeritud Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohaste ühise välis- ja julgeolekupoliitika erimeetmete rakendamine ja kes on kindlaks määratud asjaomases alusaktis
- ☐ liikmesriigis asutatud asutustele, kelle suhtes kohaldatakse liikmesriigi eraõigust või liidu õigust ja kellele võib kooskõlas valdkondlike normidega usaldada liidu rahaliste vahendite või eelarveliste tagatiste haldamise niivõrd, kuivõrd selliseid asutusi kontrollivad avalik-õiguslikud asutused või avalikke teenuseid osutavad eraõiguslikud asutused ja kontrollivad organid annavad neile solidaarvastutuse vormis piisavad finantstagatised või samaväärsed finantstagatised, mis võivad iga meetme puhul piirduda liidu toetuse maksimumsummaga.

Märkused

--

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse reeglid

Kavandatud meede keskendub poliitikameetmetele ja järelevalvele ning sellega ei nähta ette tulude ega kulude haldamist, vaid üksnes täiendavate inimressursside värbamist (kaks täistööajale taandatud töötajat).

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteem(id)

2.2.1. *Eelarve täitmise viisi(de), rahastuse rakendamise mehhanismi(de), maksete tegemise korra ja kavandatava kontrollistrateegia selgitus*

Asjaomaste meetmetega seotud kulused hallatakse vastavalt komisjoni sisemenetlustele.

2.2.2. *Teave kindlakstehtud riskide ja nende vähendamiseks kasutusele võetud sisekontrollisüsteemi(de) kohta*

Komisjon kontrollib põhjalikult töölepingute haldamist ning liikuvuse ja transpordi peadirektoraat järgib rangeid eetikastandardeid. Seadusandlik ettepanek ei hõlma tulude kogumist ega nõua täiendavat kontrollimehhanismi.

2.2.3. *Kontrollimeetmete hinnanguline kulutõhusus (kontrollikulude suhe hallatavate vahendite väärtusse), selle põhjendus ja oodatav veariski tase (maksete tegemise ja sulgemise ajal)*

Üldine vearisk on eeldatavasti väga väike ja see on juba hõlmatud olemasoleva kontrollikeskkonnaga. Automaatseid kontrole ei ole eeldatavasti vaja.

2.3. Pettuste ja õigusnormide rikkumise ärahoidmise meetmed

Seadusandlik ettepanek ei hõlma tulude kogumist liikuvuse ja transpordi peadirektoraadi poolt. Mis puudutab kuluseid, siis need on ette nähtud täiendavate inimressursside värbamiseks. Pettuse ja eeskirjade eiramise ohtu peetakse väga väikeseks ja see kaetakse olemasolevate kontrollidega. Liikuvuse ja transpordi peadirektoraat vaatas 2020. aastal kooskõlas OLAFi suunistega läbi oma pettustevastase võitluse strateegia ja kavatseb seda 2026. aastal ajakohastada. Kohalik strateegia sisaldab asjakohaseid meetmeid, et tagada teadlikkuse suurendamine pettuste ennetamise kohta ja sihtotstarbelised riskihindamismeetmed, ning tagab tulemusliku ja tõhusa koostöö uurimisasutustega. Organisatsiooni raamistik tagab välisaudiitorite (Euroopa Kontrollikoda) ja siseaudiitorite (IAS) juurdepääsuõiguse teabele, ruumidele ja töötajatele.

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

Olemasolevad eelarveread

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriigiti ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Kulu liik	Rahaline osalus			
	Nr	Liigendatud /liigendamata ⁴⁶	EFTA riigid ⁴⁷	Kandidaatriigid ja potentsiaalsed kandidaadid ⁴⁸	Muud kolmandad riigid	Muu sihtotstarbeline tulu
4	<i>Eelarverida muutub kättesaadavaks pärast mitmeaastase finantsraamistiku uue eelarvestruktuuri vastuvõtmist.</i>	Liigendamata	EI	EI	EI	EI

⁴⁶ Liigendatud = liigendatud assigneeringud / liigendamata = liigendamata assigneeringud.

⁴⁷ EFTA: Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.

⁴⁸ Kandidaatriigid ja vajaduse korral Lääne-Balkani potentsiaalsed kandidaadid.

3.2. Ettepaneku hinnanguline finantsmõju assigneeringutele

3.2.1. Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele – ülevaade

- ☒ Ettepanek/algatus ei nõua tegevusassigneeringute kasutamist
- ☐ Ettepanek/algatus nõuab tegevusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	4	„Haldus kulud“ ⁴⁹						
DG: MOVE	A as ta 20 28	A a s t a 2 0 2 3 9	A a s t a 2 0 2 3 0	A a s t a 2 2 0 3 1	A a s t a 2 2 0 3 2	A a s t a 2 2 0 3 3	A a s t a 2 2 0 3 4	M I T M E A A S T A N E F I N A N T

⁴⁹ Vajalike assigneeringute kindlaksmääramiseks tuleks kasutada aastaseid keskmisi kulunäitajaid, mis on kättesaadavad BUDGpedia veebilehel.

									S R A A M I S T I K
									2 0 2 8 – 2 0 3 4 K O K U
Personalikulud	0, 38 8	0 , 3 8	0 , 3 8	0 , 3 8	0 , 3 8	0 , 3 8	0 , 3 8	0 , 3 8	2 , 7 1

			8	8	8	8	8	8	8	6
Muud halduskulud		0,010	00100	00111	00111	00111	00111	00111	00111	001170
DG MO VE KOK KU	Assigneeringud	0,398	00398	00398	00398	00398	00398	00398	00398	20786

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 4 assigneeringud KOKKU		(Kulude suuste kogus	0,398	00398	00398	00398	00398	00398	00398	20786
--	--	----------------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

								s u m m a = m a k s e t e k o g u s u m m a)										
--	--	--	--	--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Aasta 2028	Aasta 2029	Aasta 2030	Aasta 2031	Aasta 2032	Aasta 2033	Aasta 2034	Mitmeaastane finantsraamistik 2028–2034 KOKKU
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIKIDE 1–4	Kulukohustused	0,398	0,398	0,398	0,398	0,398	0,398	0,398	2,786
assigneeringud KOKKU	Maksed	0,398	0,398	0,398	0,398	0,398	0,398	0,398	2,786

3.2.3. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele – ülevaade

- ☐ Ettepanek/algatus ei nõua haldusassigneeringute kasutamist
- ☒ Ettepanek/algatus nõuab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

3.2.3.1. Heakskiidetud eelarvest saadavad assigneeringud

HEAKSKIIDETUD EELARVE	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	2028– 2034 KOKKU
	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
RUBRIIK 4								
Personalikulud	0,388	0,388	0,388	0,388	0,388	0,388	0,388	2,716
Muud halduskulud	0,010	0,010	0,010	0,010	0,010	0,010	0,010	0,070
RUBRIIK 4 kokku	0,398	0,398	0,398	0,398	0,398	0,398	0,398	2,786
RUBRIIGIST 4 välja jäävad kulud								
Personalikulud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Muud halduskulud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
RUBRIIGIST 4 välja jäävad kulud kokku	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
KOKKU	0,398	0,398	0,398	0,398	0,398	0,398	0,398	2,786

Hinnang alates 2028. aastast kuludele ja personalile avalduva mõju kohta on lisatud näitlikustamise eesmärgil ega mõjuta järgmist mitmeaastast finantsraamistikku. Rahastamisallikas ja liidu rahaliste kohustuste ulatus 2027. aasta järgsel perioodil sõltuvad mitmeaastase finantsraamistiku 2028–2034 üle peetavate institutsioonidevaheliste läbirääkimiste tulemustest ning seejärel määratakse need kindlaks iga-aastase eelarvemenetluse kaudu. Kõik assigneeringud ja töötajate arv alates 2028. aastast on soovituslikud.

3.2.4. Hinnanguline personalivajadus

- ☐ Ettepanek/algatus ei nõua personali kasutamist
- ☒ Ettepanek/algatus nõuab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt:

3.2.4.1. Rahastatakse heakskiidetud eelarvest

Hinnanguline väärtus täistööaja ekvivalendina

HEAKSKIIDETUD EELARVE	Aasta 2028	Aasta 2029	Aasta 2030	Aasta 2031	Aasta 2032	Aasta 2033	Aasta 2034
• Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad)							
20 01 02 01 (komisjoni peakorteris ja esindustes)	2	2	2	2	2	2	2
20 01 02 03 (ELi delegatsioonides)	0	0	0	0	0	0	0
(kaudne teadustegevus)	0	0	0	0	0	0	0
(otsene teadustegevus)	0	0	0	0	0	0	0
Muud eelarveread (märkige)	0	0	0	0	0	0	0

HEAKSKIIDETUD EELARVE	Aasta 2028	Aasta 2029	Aasta 2030	Aasta 2031	Aasta 2032	Aasta 2033	Aasta 2034
• Koosseisuväline personal (täistööaja ekvivalendina)							
20 02 01 (üldvahenditest rahastatavad lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid)	0	0	0	0	0	0	0
20 02 03 (lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja noored eksperdid ELi delegatsioonides)	0	0	0	0	0	0	0
Haldustoetuse eelarverida	• peakorteris	0	0	0	0	0	0
[XX.01.YY.YY]	• ELi delegatsiooni des	0	0	0	0	0	0
(lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid kaudse teadustegevuse valdkonnas)		0	0	0	0	0	0
(lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid otsese teadustegevuse valdkonnas)		0	0	0	0	0	0
Muud eelarveread (märkige) - Rubriik 4		0	0	0	0	0	0
Muud eelarveread (märkige) - Rubriigist 4 välja jäävad kulud		0	0	0	0	0	0
KOKKU		2	2	2	2	2	2

Ettepaneku rakendamiseks vajatav personal (täistööaja ekvivalendina)

	Kaetakse komisjoni talituste olemasolevast personalist	Erakorraline lisapersonal*		
		Rahastatakse rubriigist 7 või teadusuuringute eelarveridadelt	Rahastatakse BA ridadelt	Rahastatakse tasudest
Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad	2		ei kohaldata	0
Kosseisuväline personal (lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud)		0	0	0

Ülesannete kirjeldus:

Ametnikud ja ajutised töötajad	Määruse rakendamisega seotud lisaülesannete täitmiseks on vajalik kahe ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikoha sisemine ümberpaigutamine alates määruse vastuvõtmisest. Täiendav töö on seotud järgmisega – internetipõhise rongipiletimüügi teenuse asendamatute osutajate turuosa kindlaksmääramine liikmesriigi tasandil. Määrusega kehtestatakse nõue, et Euroopa Komisjon määraks internetipõhise rongipiletimüügi teenuse asendamatute osutaja – selleks peab komisjon menetlema liikmesriikidelt saadud teateid, jälgima turgu ja suundumusi, et tagada kõigi asjaomaste teenuseosutajate teavitamine. Euroopa Komisjonil võib olla vaja tegeleda ka turuosa kindlaksmääramise protsessiga seotud kaebuste / täiendavate uurimistega. Pikemas perspektiivis peab Euroopa Komisjon tegelema turusuundumuste jälgimisega ja haldama märkimisväärse turuosaga üksuste nimekirja (koos võimalike nimekirja täienduste või sellest väljaarvamistega). Lisaks on vaja koordineerimist riiklike reguleerivate asutustega. Euroopa Komisjon peab kontrollima liikmesriikidelt saadud teateid, koordineerima oma tegevust riiklike täitevasutustega ning avaldama ja ajakohastama dünaamilisi nimekirju, mis on avaldatud Euroopa Komisjoni veebisaidil. Saadud teadete korduv hindamine, ELi turu järelevalve ja koordineerimine riiklike reguleerivate asutustega nõuab sihtotstarbelist ja väga spetsiifilist suutlikkust, pidades eelkõige silmas konkreetseid raudteeveo nõudeid. Seepärast on ette nähtud kaks täistööajale taandatud töötajat, et ühtlustada koordineerimist, vähendada viivitusi turuosa kindlaksmääramisel ning pidada täpset ja ajakohast avalikku registrit, tagades turu läbipaistvuse ja tõhusa täitmise uue õigusraamistiku alusel. Võttes arvesse nõutavaid väga spetsiifilisi teadmisi ja pädevuste kombinatsiooni (erialane taust ja õigusaktide koostamise oskus), oleks asjaomaste vajaduste täitmiseks vaja kahte AD-kategooria ametnikku.
Koosseisuvälised töötajad	

3.2.5. Hinnanguline mõju digitehnoloogiaga seotud investeeringutele – ülevaade

Kohustuslik: järgmises tabelis tuleks esitada parim hinnang ettepanekust/algatusest tulenevate digitehnoloogiaga seotud investeeringute kohta.

Erandkorras, kui see on vajalik ettepaneku/algatuse rakendamiseks, tuleks rubriigi 7 assigneeringud esitada selleks ettenähtud eelarvereal.

Rubriikide 1–6 assigneeringuid tuleks kajastada „tegevusvaldkonna IT-kuludena, mis on eraldatud rakenduskavadele“. Nende kulud kuuluvad tegevuseelarvesse, mida kasutatakse otseselt algatuse rakendamisega seotud IT-platvormide/vahendite taaskasutamiseks/ostmiseks/arendamiseks ja nendega seotud investeeringuteks (nt litsentsid, uuringud, andmete säilitamine jne). Selles tabelis esitatud teave peaks olema kooskõlas 4. jaos „Digimõõde“ esitatud üksikasjadega.

Digi- ja IT-assigneeringud KOKKU	Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	MITMEAA STANE FINANTSR AAMISTIK 2021–2027 KOKKU
RUBRIIK 7					
Institutsiooni tasandi IT-kulud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
RUBRIIK 7 kokku	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud					
Poliitikavaldkondade IT- kulud rakenduskavadele	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud kokku	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
KOKKU	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.6. Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga

Ettepanek/algatus:

- ☒ on täielikult rahastatav mitmeaastase finantsraamistiku asjaomase rubriigi sisese vahendite ümberpaigutamise kaudu
- ☐ tingib mitmeaastase finantsraamistiku asjaomase rubriigi mittesihotstarbelise varu ja/või mitmeaastase finantsraamistiku määruses sätestatud erivahendite kasutuselevõtu
- ☐ nõuab mitmeaastase finantsraamistiku muutmist

3.2.7. Kolmandate isikute rahaline osalus

Ettepanek/algatus:

- ☒ ei näe ette kolmandate isikute poolset kaasrahastamist
- ☐ näeb ette kolmandate isikute poolse kaasrahastuse, mille hinnanguline summa on järgmine:

assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	Kokku
Nimetage kaasrahastav asutus					
Kaasrahastatavad assigneeringud KOKKU					

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

- ☒ Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele
- ☐ Ettepanekul/algatusel on järgmine finantsmõju:
- ☐ omavahenditele
- ☐ muudele tuludele
- ☐ märkige, kas see on kulude eelarveridasid mõjutav sihtotstarbeline tulu

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Tulude eelarverida	Jooksva eelarveaastal kättesaadavad assigneeringud	Ettepaneku/algatuse mõju ⁵⁰			
		Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027
Artikkel					

Sihtotstarbeliste tulude puhul märkige, milliseid kulude eelarveridasid ettepanek mõjutab.

Muud märkused (nt tuludele avaldatava mõju arvutamise meetod/valem või muu teave).

4. DIGIMÕÕDE

4.1. Diginõuded

Kui leitakse, et poliitikaalgatus ei ole seotud diginõuetega, esitage selgitus selle kohta, miks digivahendeid ei kasutata.

See algatus ei ole seotud diginõuetega: see ei puuduta avaliku teenuse osutamist. Sellega kehtestatakse teatavatele turuosalistele kohustused internetipõhise rongipiletimüügi valdkonnas. Nendest kohustustest tulenev andmevahetus tuleb struktureerida kooskõlas kehtivate õigusaktidega, eelkõige 2026. aasta veebruaris vastu võetud komisjoni rakendusmäärusega (EL) 2026/253, milles käsitletakse telemaatikarakenduste koostalitluse tehnilisi kirjeldusi (telemaatika KTK).

Muul juhul loetlege diginõuded allpool esitatud tabelis.

⁵⁰ Traditsiooniliste omavahendite (tollimaksud ja suhkrumaksud) korral tuleb märkida netosummad, st brutosumma pärast 20 % sissenõudmiskulude mahaarvamist.

Viide nõudele	Nõude kirjeldus	Nõudest mõjutatud või sellega seotud osaleja(d)	Üldised protsessid	Kategooria

4.2. Andmed

Algatusega ei kehtestata uut aruandluskohustust, kuna rakendatakse komisjoni rakendusmäärusest (EL) 2015/1100 tulenevaid kehtivaid kohustusi. Mis tahes andmevahetus, mis on sidusrühmade vahel vajalik, põhineb ärilepingul ja seda reguleeritakse komisjoni rakendusmäärusega (EL) 2026/253 (telemaatika KTK).

4.3. Digilahendused

Algatusega ei võeta kasutusele digilahendusi.

4.4. Koostalitlusvõime hindamine

Algatusega ei võeta kasutusele avalikke digiteenuseid.

4.5. Digimõõtmekeskuse rakendamist toetavad meetmed

Punktis 4.1 ei ole kindlaks määratud digimõõtmekeskusega seotud nõudeid.